

ՔԱՆԹԱՐԱՆ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԵՒ ԼԱՏՅԵԱՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԴԱՐՊՈՒՄ ԵՒ ԳԱՍԱԼՔՈՒԹԻՒՆ

Լատսեան աղբիւրներ Շարաթ օր յայտարարեցին, որ Հ. Լ. Բանակր պարագած է Գանթարայի իր դիրքը: Անոնք...

Յիշեցնենք, որ այս ամսուան սկիզբը Հ. Լ. Բանակր յայտարարած էր, թէ ուժեղուն ընդհանուր վերադասա-

ւորումը պիտի կատարէ, առ ի պատրաստութիւն խրա- յկեան հեռացումին:

Պրնթրժայէլի գաւառի Քուսայր, Ատշիթ, Տէյր Սրրիան եւ Մագրաթի Ալման գիւղերն այլ ազատագրուեցան:

Այս գիւղերուն ընկալներուն մէջ մասին վերադար- ձր առաջնորդեցին երեսփոխան Նազիհ Մանսուր եւ շէյխ Հասան Համատէ:

ԵԹԷ ՀԸՊԱԿԱԼԼԱ ԹԱՓՈՒՆՅԷ ԳԻՐՔԵՐՈՒՄ ԵՒ ԳԱՍԱԼՔՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՈՒՏԵՐԸ ԿՐՆԱՆ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼ ԼԻԲԱՆԱՆ

ԳԼՍԷ ԼԵԹԻ

Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Տէյ- վիտ Լեի երէկ յայտարարեց, որ Իսրայէլ կ'ու-

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին զոհու. Ատոմ եւ Այտա Պուճիգանեան Օրոյ Անի Պուճիգանեան

Գոհու. Արա Թօփուզխանեան Տիկին Այլա Գարաճեան եւ գաւակունք

ԱՐՄԵՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՊՈՒՃԻԳԱՆԵԱՆԻ (ՏՆԵԱԼ Խարբերդ, 1907ից)

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 19 Մայիս 2000, առա-

թաղման պաշտամունքը կատարուեցաւ Կիրակի, 21 Մայիս,

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազգ: Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Շաքի Սողանեմեցեան եւ զուտորբոր Հուրի եւ Լենա

Տիկին Մարի Սողանեմեցեան եւ գաւակունք Տէր եւ տիկին Ժան խաչերեան եւ գաւակունք

ՊԵՏՐՈՍ ՍՈՂԱՆԵՄԵՉԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 19 Մայիս 2000, կէսօրէ

Յուդարկաւորութեան արարողութիւնը կատար- ւեցաւ Շարաթ, 20 Մայիս, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

ՀԱՐԱԿԻ ԿԸՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐ ՄՆԱՅ ԲՈՒՆԿԱԾ

ՀԸՊԱԿԱԼԼԱ ԱՆՆԱԽԵՆԹԱՅ ՅԱՐՉԱԿՈՒՄ ՍԸ ԳՈՐԾԵՑ ՄԱԶԱՐԷՇ ԶԸՊԱԱՅԻ ՄԵՉ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԴԻՐՔԻ ՍԸ ԿՐԱՅ

Իսրայէլեան օդուժն ու ծովուժը Շարաթ օր ծախուին յարձակում- ներու եւ ուժեղունութեան պատկա-

Սրդարեւ. Պաղէս- տինի Ապտազրու- թեան Ժողովրդային ձակատ - Ընդհանուր Հրամանատարութիւն

Ան նախատեսեց, որ հարաւային Լիբանանի մէջ բախումները շարունակուին այն- քան ատեն, որ իսրա-

Հրայէլեան օդա- նաւերը հինգ յաջորդա- կան յարձակումներով 16 օդ-ցամաք հրթիռ

Իսրայէլեան օդուժն յարձակումներով 16 օդ-ցամաք հրթիռ արձակեցին Քուսայր եւ Տէյր Գալայ գիւղե- րուն միջուկ գոտուող

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին զոհու. Ատոմ եւ Այտա Պուճիգանեան Օրոյ Անի Պուճիգանեան

Գոհու. Արա Թօփուզխանեան Տիկին Այլա Գարաճեան եւ գաւակունք

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին զոհու. Ատոմ եւ Այտա Պուճիգանեան Օրոյ Անի Պուճիգանեան

Տիկին Մարի Սողանեմեցեան եւ գաւակունք Տէր եւ տիկին Ժան խաչերեան եւ գաւակունք

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Շաքի Սողանեմեցեան եւ զուտորբոր Հուրի եւ Լենա

Տիկին Մարի Սողանեմեցեան եւ գաւակունք Տէր եւ տիկին Ժան խաչերեան եւ գաւակունք

ՊԵՏՐՈՍ ՍՈՂԱՆԵՄԵՉԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 19 Մայիս 2000, կէսօրէ

Յուդարկաւորութեան արարողութիւնը կատար- ւեցաւ Շարաթ, 20 Մայիս, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

բանքեր մը ըսաւ. որ իր օդուժը քանդած է «ԱԼ- մէտ ժրպարի կազմա-

Իսրայէլի վարչա- պետ Էհուտ Պարաք երէկ յայտարարեց, որ Ամէտ ժրպարի կազմ- կանոնը հրաւանդուելու

Ան նախատեսեց, որ հարաւային Լիբանանի մէջ բախումները շարունակուին այն- քան ատեն, որ իսրա-

Հրայէլեան օդա- նաւերը հինգ յաջորդա- կան յարձակումներով 16 օդ-ցամաք հրթիռ

Իսրայէլեան օդուժն յարձակումներով 16 օդ-ցամաք հրթիռ արձակեցին Քուսայր եւ Տէյր Գալայ գիւղե- րուն միջուկ գոտուող

Իսրայէլեան օդուժն յարձակումներով 16 օդ-ցամաք հրթիռ արձակեցին Քուսայր եւ Տէյր Գալայ գիւղե- րուն միջուկ գոտուող

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին զոհու. Ատոմ եւ Այտա Պուճիգանեան Օրոյ Անի Պուճիգանեան

Գոհու. Արա Թօփուզխանեան Տիկին Այլա Գարաճեան եւ գաւակունք

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին զոհու. Ատոմ եւ Այտա Պուճիգանեան Օրոյ Անի Պուճիգանեան

Տիկին Մարի Սողանեմեցեան եւ գաւակունք Տէր եւ տիկին Ժան խաչերեան եւ գաւակունք

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Շաքի Սողանեմեցեան եւ զուտորբոր Հուրի եւ Լենա

Տիկին Մարի Սողանեմեցեան եւ գաւակունք Տէր եւ տիկին Ժան խաչերեան եւ գաւակունք

ՊԵՏՐՈՍ ՍՈՂԱՆԵՄԵՉԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 19 Մայիս 2000, կէսօրէ

Յուդարկաւորութեան արարողութիւնը կատար- ւեցաւ Շարաթ, 20 Մայիս, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԴԱՐՊՈՒՄ ԵՒ ԳԱՍԱԼՔՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿՐ ԾՐԱԳՐԷ ԱԿԱՆԱՍՏԱՐԵԼ ԸՆԹԵՑԻ ԲԵՐԳԸ

Իսրայէլ կր ծրագրէ ականասարել Շրքիֆի բերդը, չոն գտնուող իր ուժեղութեամբ մեկնուածն է:

Պօֆոր, Շրքիֆ Անուն եւ այլ անուններով ծանօթ Շրքիֆի բերդը 12րդ դարուն կառուցուած է խաչակիր-

1970ական եւ 80ական տարիներուն պաղեստինեան ուժեղութեամբ իր ուժեղութեամբ մեկնուածն է:

Անցեալ շարաթվերջին, իրանեան ապահովու- թեան աղբիւրներ յայտարարեցին, որ իսրայէլեան բա-

Պրքի հեռագիրներ յղեց Միացեալ Նահանգներու եւ Յրանսայի նախագահներ Պիլ Քլինթոնի եւ Ժաք Շիրաքի,

Պրքի վեր առաւ բերդին պատմական, հնագիտա- կան եւ մշակութային արժէքն ու գալն ականասարելու

Պրքի վեր առաւ բերդին պատմական, հնագիտա- կան եւ մշակութային արժէքն ու գալն ականասարելու

Պրքի վեր առաւ բերդին պատմական, հնագիտա- կան եւ մշակութային արժէքն ու գալն ականասարելու

Պրքի վեր առաւ բերդին պատմական, հնագիտա- կան եւ մշակութային արժէքն ու գալն ականասարելու

ՇԻՐԱՔ - ՊԱՐԱՔ ՀԵՌԱԶԱՅՆԱՅԻՆ ԽՕՍԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք Շարաթ օր հեռա- ձայնեց Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաքի եւ ՄԱԿի

Նախագահական բանբեր ըսաւ, որ Շիրաք Պարաքի հետ մէկ ժամ տեւած իր խօսակցութեան ընթացքին ար-

ԿՈՐԻՉԱՅԻՆ ՊԵՏՈՒԹԻՆՆԵՐԸ ...

Պաշտպանութեան նախարար Ճէֆ Հուն ըսաւ, թէ ՄԱԿի կեդրոնատեղիին մէջ «Մ. Նահանգնե-

ՆԱԽԱԳԱՅՐ ՔՈՉԱՐԵԱՆ...

Մ. Սարմատի ըսաւ, որ շրջանի երկիրներ իր այցելու- թիւններուն ընթացքին կր փորձէ ճշդեյ այս հարցին

Table with 2 columns: ԿՐԱՄԱՅ ԶԱՅՆ, ԿՐԱՄԱՅ ԶԱՅՆ. Contains program schedule for 'ԵՐԿՐՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ' with times and program names.

ԱԶԳԱԿ

ԸՆԴԴԻՄԱԳԻՐ ՅՈՒՅԱՐԱՐՆԵՐ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԵՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔԻՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ

Ազրպեյճանի մայրաքաղաք Պաքուի մէջ ընդդիմադիր քանի մը հազար ցուցարարներ քայքայող մը դիմած են Շարաթ օր, պահանջելով ընտրական օրէնքներու փոփոխութիւն եւ այս տարուան Նոյեմբերին նախատեսուած խորհրդարանական ազատ ընտրութիւններ:

Ազրպեյճանի ընդդիմադիր կուսակցութեանց դրօշակներ բարձրացուցած՝ ցուցարարները «ազատ ընտրութիւններ կ'ուզենք» կրօնացազանչին, մինչ իրերով եւ մետաղեայ վահաններով գինուած ոստիկաններ ճամբաներու երկայնքին կ'արգելակէին ցուցարարներու այլ վայրեր տարածուիլը:

Ոստիկանութիւնը յայտնեց, թէ ցոյցը առանց միջադէպի անցած է: Անցեալ ամիս տեղի ունեցած նմանօրինակ ցոյց մը արտադրած էր ցուցարարներու եւ ոստիկաններու միջեւ բախումներով, որոնց ընթացքին տասնեակներով մարդիկ վիրաւորուած էին:

Ըստ ոստիկանութեան, աւելի քան 300 հոգի մասնակցած է ցոյցին, թէ եւ կարգ մը դէտերու համաձայն, մասնակցողներուն թիւը կրկնապատիկը կը թուէր ըլլալ:

Ազրպեյճանի մէջ ընտրութիւնները միշտ փիճօղի հարց եղած են: 1999 թիւնոր անկախութենէն ի վեր, միջազգային դէտեր խտրութիւններու են երեսփոխանական ընտրութիւնները եւ նախագահական երկու ընտրութիւններ, յայտնելով, որ յուրջ օրինազանցութիւններ արձանագրուած են:

Ընդդիմադիր ժողովրդային ձեռնարկ փոխ դեկտեմբեր Այի Քերիմով ցուցարարներուն յայտնած է, թէ Շարաթ օրուան ցոյցը ցուցանիչ է, թէ ընդդիմադիրութիւնը կառավարութեան ի գործ դրած ճշմունքներէն չի վախճար եւ «պիտի շարունակենք ազատ ընտրութիւններ ապահովելու մեր թիրախը հետագայի»:

Խորհրդարանական ընտրութեան օրէնքները ներկայիս քննարկուած առարկայ են:

Ընդդիմադիրութիւնը նաեւ կը պահանջէ, որ ընտրական կեդրոնական յանձնախումբին կազմը փոխուի, այնպիսի ձեւով, որ աւելի մեծ համեմատութեամբ ընդդիմադիրներ անդամ ըլլան անոր:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՕՍԵԹՈՅ ՄԷՋ ԱՆՇԱՆՕԹՆԵՐ ԿԸ ՍՊԱՆՆԵՆ 5 ԿՐԱՅԻՆԵՐ

Հարաւային Օսեթիոյ մէջ 5 վրացիներ սպանուած են Շարաթ օր, երբ անձանօթներ կրակ բացած են անոնց ինքնաշարժին վրայ: Յարձակումը տեղի ունեցած է Հարաւային Օսեթիոյ մէջ շրջանին մէջ, ուր բնակչութեան մեծամասնութիւնը վրացիներ են եւ որ վրացական կեդրոնական իշխանութիւններու հակակշիռն են թակալակ:

Վրացի պաշտօնատարներ հրապարակաւ յարձակումը շրջանին տարտապէս չկատարեցին, սակայն անյիւստեմը շարունակեցին:

Շարք Էջ 10

ՓՈՒԹԻՆ ԱՄԲՈՂԱՅՈՒՑ ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԸ՝ ՊԱՇՏՕՆԱԶՐԿԵԼՈՎ ԿԱՌԵԱՆԻԹԻ ԵՒ ՈՒԺԱՆԻԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Ռուսիոյ նախագահ վլատիմիր Փութին շարաթակերջին ամբողջացուց նոր կառավարութեան կազմը՝ գլխավորութեամբ տնտեսագէտ Միխայիլ Քասիանովի:

Փութին պաշտօնագրկեց վառելանիւթի եւ ուժանիւթի նախարար Ալեքսանտր Քալուժնին՝ հաճախ զատուածով ազատականներուն, որոնք կ'ըսէին, թէ պետական շատ մեծ հակադէմոստրատիան է քարիւղի եւ կազմի մարդիկ վրայ, որ Ռուսիոյ արտաքին առեւտուրին մէկ մեծ համեմատութիւնը կը կազմէ:

Կառավարութեան բարձրաստիճան գրեթէ ըրոյր պաշտօնատարներ անփոփոխ մնացին, թէ եւ ճորմը կրէ՛ք, որ նոր նախարարութեան մը տնտեսական բարգաւաճման եւ առեւտուրի պատասխանատուութիւնը ստանձնեց:

Ազատական Աջակողմեան Ուժերու Միութիւնը եւ Կուսակցութեան անդամները շարաթակերջի իրենց մէկ համագումարին ողջունեցին Քալուժնին պաշտօնակրումը: Կուսակցութեան ղեկավարներէն՝ Պորիս Նեմցով, գայն «յաւ նշան մը» անուանեց յայտնելով, որ Քալուժնին «կարգ մը խմբակներու հաճեր կը ներկայացնէ»:

Փութին շրջանները հակակշիռ տակ առնելու համար նոր եօթը ներկայացուցիչներ նշանակած էր անցեալ շարաթ, քայլերու դիմած շրջաններու կառավարիչները խորհրդարանական արժուներ ունենալու իրաւունքէն զրկելու եւ գիրքէք պաշտօնագրկե-

լու իր իրաւասութիւնները աւելցնելու համար: Մոսկուայի մէջ պաշտօնատարներ ողջունած են քայլերը, որոնք կ'իյնան պետութեան իշխանութիւնը ամրապնդելու Փութինի արշաւին ծրագրերը: Շրջանային ղեկավարները, որոնց պաշտօնները նժարի վրայ են, գոյուշաւոր կերպով ողջունած են գանձը:

Փութին եւ Քասիանով կրչայտնեն, թէ իրենց տնտեսական ծրագրերը պիտի հրապարակեն յառաջիկայ ամսուան սկիզբը, թէ եւ երկուքն այ կը շեշտեն, թէ շուկայի արժէքները եւ բոլորին համար ազատ առեւտուրի առիթները կարեւոր են:

Երեւոյտքի փոխ նախարար Սերգէյ Քոյսթուխին, Հաթիվոյ մէջ Վերակառուցման եւ Բարգա-

ւաճման Եւրոպական Դրամատան տարեկան ժողովին խոսք առնելով, նախատեսեց, թէ կառավարութիւնը տնտեսական գոյուշաւոր քաղաքականութիւն մը պիտի որդեգրէ:

«Կառավարութեան պարտականութիւնը սղածի համեմատութիւնները եւ աստիճանաբար տոկոսները նուազեցնել է՝ շահարկումի համար նպաստաւոր պայմաններ ստեղծելու նպատակով», ըսեալն:

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՄԷԿ ՈՍՏԻՎԻԼՆՍԿԻ ՄԷՅՊԱՅԹՈՒԹ

Միւս կողմէ, ըստ ուսական գինուորական տղրիւրի մը, Չեչենիոյ մէկ ոստիկանատան մէջ ռուսերի

Շարք Էջ 10

ՍԵՐՐԵՒԵՐԸ

ԸՄԲՈՍ ՂԵԿԱԿԱՐ ՅՈՏԱՅ ՍԱՆՔՈՅ ԿՐՆԱՅ ԴԱՏՈՒԼ

Ֆրիթսթիւն, 21 (ՌՈՅԹԸՐԸ) - Սիւրբա Լէոնի նախագահը՝ Աճմէտ Թեճան Քապպաճ շարաթակերջին յայտնած է, թէ ըմբոստ դեկտեմբեր Յոտայ Սանքոհի շուրջ քննութիւն բացուած է՝ իր տան առջեւ ցուցարարներու վրայ կրակ բացուելու դէպքի մը գծով եւ թէ ան կրնայ դատուել, սակայն ան կոչ ուղղեց Սանքոհի գինեայնեւուն, որ խաղաղարար գործընթացը վերսկսին: Մայիս 8 ի նշեալ դէպքին, 20 գոհ արձանագրուած էր:

Սանքոհ որոշ ժամանակով անհետացած էր, սակայն ան ներկայիս կառավարութեան «պաշտպանութեան» ներքեւ կը գտնուի, ըստ նախարարներու:

Մինչ այդ, Սանքոհի գինեայնեւուն հետ՝ աւելի քան 330 խաղաղարար ուժերու ազատ արձակման համար տեղի ունեցող բանակցութիւնները շարաթակերջին կանգ առած են, հակառակ Մ. Նահանգներու նախադրանքին րանագնաց ձէպի ձէպարնի ճիգերուն՝ տագնապին վերջ տալու համար:

ԵՐԿՈՒ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ՎԵՃԻՆ ՀԱՐՅՈՎ

ՊԱՀՐԷՅՆ ԱՌԿԱԽԵՑ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՔԱԹԱՐԻ ՀԵՏ

ՏՈՀԱ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԸ) - Քաթար կիրակի օր պարտանք յայտնեց բանակցութիւնները առկայելու Պահրէյնի որոշումին գծով՝ յոյս յայտնելով նաեւ, որ միջազգային ատեսնի նիստերը, որոնք կ'առնուին երկու երկիրներուն միջեւ հողային վէճին, պիտի չվատթարացնեն կապերը Մոսկոյ արարական երկու երկիրներուն միջեւ:

Արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւն մը կը յայտնէ, որ Քաթար անակնկալի մը առջեւ գտնուած է, իմանալէ ետք, որ Պահրէյն որոշած է առկայել բանակցութիւնները գործակցութեան միացեալ յանձնախումբի մը շրջագծին մէջ, որ կը քննարկէր հողային վէճը եւ կը փորձէր լուծումներ գտնել անոր: Յայտարարութիւնը կը նշէր նաեւ, որ Քաթար կը ցաւի Պահրէյնի տուած որոշումին համար: Անյիւս կ'աւելցնէր, որ Քաթար անկեղծ փափաք ունէր ամրապնդելու կապերը Պահրէյնի հետ:

Պահրէյն Ուրբաթ օր յայտարարած էր, որ կ'առկայի Քաթարի հետ բանակցութիւնները, որոնց առաջնքը կը կազմէր Հաուար կղզիներու գերիշխանութիւնը: Պահրէյնի հրապարակած յայտարարութեան մէջ կը նշուէր, որ Քաթար չէ ընդ առաջած տագնապը լուծելու համար ներկայացուած առաջարկներուն:

Պահրէյնի օրաթերթերը կիրակի օր կը գրէին, որ Քաթարի հետ կապերը լարուած պիտի մնան, եթէ երկու երկիրները չկարենան դատարաններէն դուրս լուծում մը ապահովել հարցին:

1930ական թուականներէն իտիւր, Պահրէյնի հակակրէսնին տակ կը գտնուին քարիւղով հարուստ Հաուար կղզիները: Քաթար սակայն կը պնդէ, որ կղզիները իրեն

Շարք Էջ 10

3.100 L.L.

6.900 L.L.

4.375 L.L.

1.865 L.L.

2.090 L.L.

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԵ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ MASTER MALL

ԳՆՈՒՄԻ ԼԱԿԱԳՈՅՆ ԸԱՍՅԵՆ

4.400 L.L.

ԲԵՅԹԵ ՊԵԼԵՏԻ 1 ԲԻԼՕ

5.000 L.L.

ԹԱԱՆԱՅԵԼԻ ԼԵՊՆԻ 1 ԲԻԼՕ

2.900 L.L.

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՊԱՆԻՐ 200 ԿՐԱՄ

1.050 L.L.

3.020 L.L.

1.000 L.L.

Իհեղիս ռւբր զնում: Տասնամեայ պատերազմը քաղաքական փոփոխություններ է բերում Հայաստանում: Գործընթացներ են զարգանում, որոնք, եթե մեր քաղաքական, պետական արդյունքը հասկանում են, առանց ժողովրդի միասնական գիտակցութեան կը դժուարանան կողմնորոշումը, գտնել անհրաժեշտ, ճշգրիտ լուծումը: Պատմությունը մեզ, լաւ կամ վատ, փառաւորապէս տուել է աղ զատերը: Վերջինը 1988ին ու նրա հետագայ զարգացումներն էին, երբ մեր միասնական գիտակցութիւնը անհնարինը ակնհայտ դարձրեց, յարթանկով դուրս կանգնեց պատերազմից: Հէնց այս միասնական գիտակցութիւնն ենք կորցնում այսօր՝ Ապրիլու Ազգային Մրցախրջ: Կարծում եմ, պատակաւորում որով որ իրար իշխաւոր, մեզ յայտնի քաղաքական ուժը (մեր իրենեքը) գիտակցաբար կետեցին մեր հոգու մէջ՝ «բաժանիր, որ տիրես»ը իրագործելու համար:

Ժողովրդավարական վերափոխումները ճշգրտում են չտեսի հեռեկեանը միայն չզգացնելու էլ, բէ Ազատութեան, Անկախութեան առաջամարտի կը լինելու մեր փառասիրութեամբ՝ շըրջանում, նաեւ որքան սքափութիւն է մեզ անհրաժեշտ փնտրուող բուն պետութեան արդի հետ վերնումն արժեքները՝ ազգային հարստութիւն, մտաւոր կերտած, կրթական, գիտական, մշակութային, առողջապահական, արդիւնաբերական համալիրագրեր դուրս չենտեսելու համար: Իսկապէս կենսական, այնինչ նին համալիրագրեր փնտրելուց առաջ պէտք է գիտակցելինը, որ նախ պէտք է հին կենսափոխութիւնից ազատագրուել ու նորին ծանօթանալ, էլ չեն՝ սառն՝ լըրացնել:

Ընդհանրապէս փնտրելու կիրքը օտար է մեր հոգեկերտուածքին եւ օտարն է մեզ կերտելու «Հայրի վերջին ինչը» բերարժեքութեան բարդոյթը: Մեր հազարամեայ կենսագրութիւնը մեր առողջ եւ սքափ մտքի արգասիքն է: Մենք մեր կենսակերպի մարտի փոխութիւններն են պատկերանկեր ենք ստեղծել, որտեղ փնտրելու բնագոյն կիրք չի եղել: Մենք երբեք չենք փնտրել, մեր կերտածն են փորձել, եւ այս նորամուտ յատկանշները, որ գրեթէ հարիւր տարի է փորձում են պատուաստել մեզ՝ զանազան հրատարակել «իզոյն»երով փետրաւորուած, միշտ էլ խորթ կը մնայ մեր ոգուն, միշտ էլ ծախսւելը կտրուելը կ'ունենայ մեր հակադաս գրի վրայ:

Յեղափոխականութիւնը անընդաճ կենսափոխութիւն է: Եւ ինչ որ ինչ գործողութիւն՝ մնացածը փոքր ժողովրդի համար. որպիսի մերն է: Երբ փոքր ժողովուրդը զենք է վերցընելու:

ՄԹՓՈՒԵԼՈՒ ՊԱՇՆ Է

նում ձեռքը մեծերի յեղափոխութիւնները մամուլ, կենսապայքարի համար է վերցնում, ինքնապաշտպանութեան, ազատութեան, իր պայքարը իրաւունքի: Մեծերի ոտքի տակ չհզմընելու, ճիշդ կողմնորոշուելու, ինչորքեր լուծելու ազգային նկատակարարութիւնից ելնելով, պէտք է մոլեխանդօրքն մտնել օտար իտղերի մէջ: Փոքրագոյն կան, որոնք մեծերի համար յեղափոխութիւններ յղացան իրենց ինչորքեր լուծելու համար եւ լուծեցին: Մեր Պապից աւելի կարողի ինչեւ վերջին գիւրը 1988ից յետոյ Գետաշէնի ու Տանումեանի կուրուստն էր: Գոյութեան յարատեւ կռիւը նպատակարարութեան, պատմական պահը ըմբռնելու եւ ճիշդ օգտագործելու կարողութիւնն է, որն, աւաղ, մենք կարծես թէ դադարել ենք հասկանալ: Եւ եթէ հասկանում էլ ենք, այսօր ինչպիսի մեզ չենք կարողանում՝ օգտագործել մեր իսկ մեղքով:

Իրագրութիւնը բոլորեքեան ուսումնասիրելու, մտքում՝ լուր մտածելու արուեստին լաւ չենք տիրապետում: Բարձրաձայն՝ ի լուր ամէնեցուն, զեղումնալից ու ջրիկ, դիրահաւատ ու ձանձրալի մեր ոգորումները իրանգրում են այն մտքի ծնունդին, որ պետականօրքն, մեծ հաշուով կը կարողանա երկրի կերտել կրկին: 1992ից սկսած ինչեք շատացին ու շարքերը բարձրաձայն՝ Հայաստանն ԵՄփուրը, իրանգրելով աղ ծնունդը: Քաղաքական դաւերի մեր «առաջամարտիկները»՝ ՀՀՇՏ, ինչպէս կտորակեց մեր հաւաքականութիւնը, աղտոտելով մեր պատմութեան անցեալն ու ապագան: Հիմա էլ իր իսկ քաղաքական սնկիկներն են նոյնը շարունակում: Չափազանցուած, աղմուկաւոր, վերջնագրերով իր ժողովրդի հետ իօտող երկրի նախկին ղեկավարը աղ ինչ ծրագիր էր իրագործում, ու՛մ բարձունքից էր նախում շուրջը իրագործուող սեփական խըմբակի ալան-բալանին, երկրի տնտեսութեան աւերակմանը, կենսաբանուող ժողովրդի ոգեգրկութեան ու փախուստին: Թէ՛ ու՛ժանութի «ճգնաժամի» իտարը իրանգրում էր տեսնել կամ էլ արդէն գիտէր, որոշել էր, որ ամէն ինչի համար պատասխան տուողը՝ Վանո Սիրադեղեանը, կայ ու կայ: Արդեօք գիտակցում էր նախկին ղեկավարը, որ իր սրտին այնքան հարազատ Արեւմուտքը եւ ընդհանրապէս, ամենակաւում, ամենակաւացած պետութիւններն էլ կերտում են ամէն օր, կրկին ու կրկին: Սա յաւրատեւ գործընթաց է, անընդմեջ. ոչ թէ յեղափոխութիւնը յեղափոխութիւն ընկած անկողն:

ների մի ժամանակաշրջան՝ քաղաքական ու տնտեսական անաբեկութեամբ ուղեկցուող: Այս՝ նշմարութիւնը բացի նրանից, մենք էլ պիտի գիտակցենք: Առաջին, երկրորդ, երրորդ հանրապետութիւններին, իբրեւ թէ մէկմէկու հետ բնաւ կապ չունեցող պատմութեան կերտողներս թող տուեցին, որ երկրորդը քանդի առաջինը, երրորդը քանդի երկրորդը՝ չնապահալով, որ իօպը պարզապէս Հայոց Պետութեան մասին է մեր միակի: Այսպէս է, որ մեր հարստութիւնը չի կուտակում՝ կտորակուում է կամ էլ միւրում:

Ազգային ազատագրական պատերազմները, եթէ յաղթանակով են աւարտում (մերը արցախեանը) անկախ կորուստներինց, բարոյական արժեքներին հօգ, սնուցող ուժի ներհուր են տալիս ժողովրդին՝ մէջը շտկելու, վերքերը բուժելու, տնտեսութիւնը վերականգնելու, պետութեան առաջն ծառայած նոր ինչորքեր լուծելու, եթէ...

...Եթէ կառավարողները ազգի իյծերի հետ միակամ են եւ ուժեղ: Մերն աղպէս չէր եւ մենք այսօր դրա բունաւոր պտուղներն ենք «վախում»: Կառավարողներին ոչնչապաշտութեան հետեւանքով հայ հասարակութիւնը յագնել է, լուսալքուել եւ օր օրի կորցնում է իր դիմակալող ներուժը, որ մեր ժողովրդի ամենաօրաւոր յատկանիշն էր: Ընկերային դժուարութիւնները, յաղթանաքելու անկախութիւնը, հաւատի կորուստը, եւ դրա հետեւանք արտագաղթը ոչ թէ հնարաւորութիւններին չզոյութեան, անեղանելիութեան պատճառով են, այլ կրկին պատմական պահը ճիշդ չզգահատելու հետեւանք:

Եւ կարծում եմ՝ 1998ին Վազգէն Սարգսեանը եւ Թուրքի Քոչարեանը ըմբռնեցին այս իրողութիւնը, մեր յետպատերազմական երկրում «վերին» կամքով ոտակող էին եղել Բէնց բարոյական արժեքների այն համակարգը հօգ օր այն ուժը, որ պիտի ապահովէր մեր ժողովրդի ու պետութեան հետագայ վերելքացը, որովհետեւ յաղթած, բայց յուզած ժողովրդին առաջնորդում էր ինքնագոհ, պատերազմի ժամանակ կշտացած քաղաքական քաղքեցին (սա առանձնաշատեւ տեսակ է), որի համար իրանձի ապահովութիւնից բարձր այլ նպատակ չկայ: Այդ տեսակի համար Արցախեան յաղթանակը ընդամենը մի շահած հակատամարտ էր: Մանրիկ է ինչով վերջինիս վախել հանցատուտութեան հանցի մէջ ինչորքում էր 1988ին համազգային թախքը, յաղթանակի բերկրանքը, ոգին, միտքը, կամքը, մի ոչ ժողովուրդ, որ հաւա-

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԲԱՐՏԻՍԸ ԶԵԻԱՓՈՒՅԻՈՒՄ Է

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ Հայաստանի Ազգային Ժողովին մէջ տեղի ունեցած քաղաքական ուժերու վերադասարանում ու իւրաքանչիւր քաղաքական ուժի որդեգրելիք կեցուածքը Հայաստանի նոր նշանակուած կառավարութեան գործունեութեան նկատմամբ:

Ներկայիս խորհրդարանն իր գործունեութեան առաջին տարեկարգը պիտաւորում է միանգամայն նոր որակով: Դա նախ եւ առաջ դրսեւորում է խորհրդարանի քաղաքական գունաւորումը մէջ:

Մինչեւ վերջերս խորհրդարանը կարելի էր պայմանականորէն բաժանել երկու հատուածներին: «Միասնութիւն» դաշինքը եւ «Կայունութիւն» խումբը հանդէպ էին գալիս որպէս իշխանութեան քաղաքական յենարան: Միւս խմբակցութիւնները՝ Հ. Յ. ԱժՄ, «Օրինաց Երկիր», Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութիւն, «Իրաւունք» եւ «Միարեւութիւն», որպէսզեւ կ'ուն, այսպէս կոչուած, կենտրոնաձև տ, կառուցողական քննադատողի կարգի մեկնաբան եւ պատրաստ կ'ուն համագործակցել թէ՛ վերջինիս իշխանութեան եւ թէ՛ նրա խորհրդարանական յենարանին հետ: Ինչպէս տեսնու է ենք, Հայրենի խորհրդարանում ընդդիմութիւնը որպէս այդպիսին իացակալում էր: Մէջ, այսպէս կոչուած, կառուցողական եւ ոչ էլ, առաւել եւս, արժատական տեսքով խորհրդարանում ընդդիմութիւնը չկար:

Վերջին շրջանի քաղաքական գործազմումների հետեւանքով Ազգային Ժողովում ձեւաւորւած քարտէսն արդէն միանգամայն այլ է: Խորհրդարանն արդէն կարելի է կարծել որ ինչորքերի արդիւնքն էր միայն կայ ընդդիմութիւնը, որտեղով ամէն ինչից անգամ արժատական ընդդիմութիւն, յանձին «Միասնութիւն»ից ու «Կայունութիւն»ից անջատուած երկրապահներին ու «Իրաւունք» եւ «Միարեւութիւն» խմբակցութեան արժեքները, քանդի իրաւունք եւ առաջամ անել «Իրաւունք» եւ «Միարեւութիւն» խմբակցութեան հարցում, քանդի իրաւունքն էր, որ այս, ինչ-որ առումով նոյնպէս արհեստական միասնութիւնը եւս պատակաւորութիւնն ու «Ազգային Միասնութիւնը» յետայսու հանդէպ գան առանձին-առանձին:

Ազգային Ժողովում յստակ ուրուագծուած է նաեւ, այսպէս կոչուած, կենտրոնաձև տ քաղաքական ուժերի կայուն դիրքորոշումը՝ համապարօճելով կառավարութեան հետ, միեւնոյն ժամանակ պահպանելով առանցքային հարցերում գործող իշխանութիւնը քննադատելու հնարաւորութիւնը: Այսօր Ազգային Ժողովի «կենտրոնում» են Հ. Յ. ԱժՄ, «Օրինաց Երկիր»

խմբակցութիւնները: Միանշանակ է նաեւ, որ թէ՛ ընդ կառավարութիւնը եւ թէ՛ խորհրդարանական մեծամասնութիւնն ունենալու են «կենտրոնի» աջակցութեան կարիքը:

Տարբարւածուող «Միասնութեան» միւս իացողարժամբ՝ Հայաստանի Ժողովրդական կուսակցութիւնը (ՀԺԿ), ներկայ պահին որպէսզեւ է սպասողական քաղաքականութիւն: Նոր վարչապետի հարցում ՀԺԿն արդէն արտայայտել էր իր մտեցումը: Ա. Մարգարեանն իր թեկնածուն է: Նոր կառավարութեան գործունեութեան հանդէպ ՀԺԿն պատասխանատուութիւն ստանձնել չի ուզում: Դատելով ամէն ինչից, ՀԺԿն ուզում է պատասխանատու լինել միայն կառավարութեան մէջ իր նախարարների համար: Հետեւաւոր չի րացաւուում, որ կուսակցութիւնն իր սպասողական պահուածքի հանցողայութեանը կը պայմանաւորի նոր կառավարութեան մէջ նախարարներ ունենալու չունենալու հանցամաքով: Կարելի է արժանագրել, որ այս պահին նոյն սպասողական դիրքորոշումն է որպէսզեւ նաեւ Համայնավար Կուսակցութիւնը: Ամենայնից կայ, համայնավարները կարծես թէ՛ հրաժարուած են ընդգրկուել արժատական ընդդիմութեան մէջ (խորհրդարանից ներս կամ դուրս): Կարելի է նաեւ ենթադրել, որ համայնավարները ունենալու են իրենց հետագայ դիրքորոշումները կը կառուցեն նոր կառավարութեան մէջ պաշտօններ ունենալու չունենալով:

Եւ, վերջապէս, Ազգային Ժողովի միւս հատուածը՝ իշխանութեան քաղաքական յենարանը: Այսօր այդ դերը ստանձնում են «Միասնութիւն» դաշինքից Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցութեան (ՀՀԿ) անդամները եւ, ամենայն հաւանականութեամբ, «Կայունութիւն» խումբը: Նոր վարչապետը ՀՀԿի թեկնածուն է, հետեւաւոր, ինչպէս ասում են, հանրապետականներին խաղաղաշտն այս իմաստով սահմանափակուած է: ՀՀԿն յայտարարում է, որ պատրաստ է իրականացնել երբեմնի միասնական «Միասնութիւն» դաշինքի նախնորդական ծրագիրը: Այդ ծրագրի իրականացման հաւանականութիւնը այսօր էր կայուն կախուած է խորհրդարանում կառավարութեան համար յստակ յենարան ապահովելու հանցամաքից: Հետեւաւոր, ՀՀԿն կապէս կախուած է ինքնին «Կայունութիւն» խմբի կողմից այդ յենարանը դաժնալու պատրաստականութիւնից եւ կարողականութիւնից:

Բացի վերոյարադրելից, կարելի է ենթադրել, որ խորհրդարանի ներսում ուժերի ներկայիս դասաւորութիւնը նոյնպէս վերջնական է: Կայուն է նոր կառավարութեան գործունեութեան արդիւնքներից, չի բացաւուում Ազգային Ժողովի քարտէսին նոր վերաձեւումը: Ընդ որում՝ ոչ այնքան ուշ:

«Շայոց Աշխարհ»
Ա. ԱՐԱՅԱՆ

ԳՐԱՌՈՍԱԿՐՈՆ

ՆՈՐ ԳՐՔԵՐ 1914 - 1917 ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԻՑ

Գրատարակուեց վաղուց սպասուած մի հետազոտութիւն պատմական գիտութիւնների բեկնածու Սուրբա Վարպատեանի «Յայկեանծու էկմաւորական խմբերը եւ ազգային գունարտակները Կովկասեան ռազմաճակատում (1914 - 1917 թթ.)» ուսումնասիրութիւնը: Առաջին Գամաշտարիային Պատերազմի Կովկասեան ռազմաճակատում ծաւալուած հայկական կամաւորական շարժումը հայ ժողովրդի պատմութեան նոր շրջանի ազատագրական պայքարի կարեւորագոյն դերը գնահատել է, որը լուրջ ուսումնասիրութեան առարկայ չի դարձել:

Դոտեն 20ական թուականներին հայկական կամաւորական շարժումը որակուեց որպէս ազգայնական, որը նպատակ ունի համաշխարհային յեղափոխական շարժման ամենամեծ խոչընդոտի ուսական ցարիզմի նուաճողական ու գաղութարարական քաղաքականութեանը: Վերջին տասնամեակներին ամօթաճօրքն ասում էր, որ կամաւորական շարժման շարքային մասնակցներն առաջնորդում էին հայրենասիրական մտնունքով, սակայն շարժման նպատակները շարունակուած էին որակուել որպէս ազգայնական, իսկ շարժումը կազմակերպիչները եւ ղեկավարները որպէս ցարիզմի գործակալներ ու կամաւորներ: Պատմական այս անարդարութիւնը վերացնելու խնդիրն էր Մ. Կարապետեանը իր աշխատութեամբ: Գեղեցիկ ոչ միայն ուսումնասիրել է հրապարակի ողջ գրականութիւնը, այլեւ օգտագործել է ուսական քանակութեամբ արխիւային ճիւղեր, որոնց մեծ մասը առաջին անգամ է մտնում շրջանաւորութեան մէջ:

Գրական կամաւորական շարժումը ազգայնական որակող գաղափարախօսներն անտեսում էին, որ 19րդ դարի ընթացքում, բոլոր ռուս - թուրքական պատերազմների ժամանակ հայերը քաղկեդէն ռուսական զօրքերին, ընդդիմ մինչեւ զինուած կամաւորական խմբեր կազմելը: Բնական է, որ Առաջին Գամաշտարիային Պատերազմը, այդ տեսակէտից, բացառութիւն չէր կարող կազմել:

Գեղեցիկ փաստերով ցոյց է տալիս, որ 1914-1917 թուականներին հայերի կամաւորական շարժումը այդ ականողների շարունակութիւնն էր եւ ոչ միայն առարկայական օրինակափոխին էր, այլեւ պատմական անհրաժեշտութիւնը, այլեւ պատմական անհրաժեշտութիւնը, որը պատմական կապուցուում է, որ 1915 թուականին հայկական կտորածները թուրքերը պետական մակարդակով, մասնօրք ծրագրել ու կազմակերպել էին իբրեւ Ցեղասպանութիւն: Դա կայ չունել կամաւորական շարժման հետ: Գա կամաւորները շատ տեղերում կարողանում էին կանխել թուրքերի եւ, կտորածներից փրկելով, Անդրկովկաս ուղեկցել տասնեակ հազարաւոր հայերի: Գրքում հեղինակը բերում է յստակ փաստեր, երբ կամա-

տացել ու տրուել էր նրանց: Քաղքեցիկական շնականութիւնը, որ գործնական իր մտքի կարգավիճակ ձեռք բերեց, ոչնչացնում է ազգի պայքարը իտեալն ու այն իրագործելու ոգին:

1998ի աղբւրքում միայն կրակեցին 1999ի Հոկտեմբերի 27ին: Պետական երեք արքերի՝ Իեմիլրեանի, Սարգսեանի, Քոչարեանի միմեանց լրացնող հօգ ր ներկայութիւնը (գործնականութիւն, ոգի, փորձառութիւն գումարեկներով) որքան մեծ ուժ էր կրկին, նորէն հաւաքելու ժողովրդի տարտուած հաւատը, քանդուած երկիրը: Մի սքանչելի հայերէն բառ կայ՝ երկրապահ, ասել կ'ուզի՝ երկրպահ: Բարբառ է, իմաստը այնքան տարողունակ եւ հասկանալի է, ինչ է նշանակում երկրպահ, հասկացել է ենք արդեօք մենք: Շնչելու պէտ սովորական մի բան է: Ովքեր են երկիր պահողները՝ մի իտումը հրացանաւոր մեռաշնորհանքն էր, թէ՛ ամէնքս՝ իրովրտան, ինչպէս եւ ինչքան կարող ենք կամ էլ, նոյնիսկ անհնարինը անելով՝ փողոց մաքրելուց մինչեւ նոյի համար գոհուելը: Այս աշխարհում ոչ ոք հանգիստ չի ապրում, որտեղի՞ց հանրեցնելու պահով երկրի փուն հեքիաբը ու գցեցինք մեր ժողովրդի միտքը՝ թէ իրեն, հա՛, Ամերիկա-դարստ: Եւ սա այն պահին, երբ յաղթահարեցինք բուրբից փախչելու մեր դարաւոր բարոյները, երբ մեր զաւակները արեւմտում սրբագործեցինք մեզ կենտուած անկախութիւնը: Հեռացողները հեռանում են, մնացողները կ'մնան: Սակայն որոշ իմաստներն արշ ու անհեղ տարփուում են՝ թէ տաղաքաւորներն են վանցողները, մնացողները անկախները: Նրանց խորհուրդը կը տալի Վազգէն Շուշանեանի հրաշալի «Կտակը» կարգալ, եթէ միամտօրքն են տալիս իրենց գահատակներին, թէեւ կակածում եմ, թէ նրանց սուրբ բողոքը կարգալու ցանկութիւն ունեն:

Մեծ ու փոքր, բոլոր ժողովուրդներն էլ պայքարում են այս արեւ տակ իրենց տեղը ապահովելու համար եւ եթէ ժողովուրդը երկրպահն է, կարողանում են ապահովել աղ տեղը: Արեւի տակ մեր տեղը, ամենաապահովը, պատմական իրաւունքով վատեղածը, արիւնով, ոգով սրբագործուածը մեր երկիրն է, այն «փոքրիկ հատուածը տարածութեան», որ բոլոր է տալիս ապրելանբարոյք եւ արժանավայել, եթէ մենք էլ իրեն ենք բոլոր տալիս ապրել, որպէս միակը, եւ պահպանում ենք նրա անփոփոխելիութիւնը ամէն օր՝ յարատեւ: Այլապէս քանակով մեզնից շատ անելի մեծ ցեղեր կան, որ ազ ու պետութիւն չեն դարձել եւ շատ մեծ ազգեր, որ կորուսել են ժամանակի ու տարածութեան մէջ: Մեր պատմութեան հետտուտ վկայ ազգը լաւ գիտէ այս մասին:

Եւ այդ նոյն պատմութիւնը ինչպաւր է մեզ վրայ յաղթած ժողովուրդ, որ ինքնաւորածարեց, որովհետեւ չկարողացաւ յաղթել ինքն իրեն, իր քաղաքական մակաբոյժներին:

Սքափուելու պահն է՝
ԱՎԱՐԴ ԴԵՏՈՍԵԱՆ
«Շայոց Աշխարհ»

ԳԵՂԱՍ ԿՐԻՍՏՈՍԵԱՆ
Պատմական գիտութիւնների թեկնածու
ՐԻԶ ՄԱՌՅԱՆ
Պատմական գիտութիւնների թեկնածու
(Շարք՝ էջ 6)

գրականությունն էլ մշակոյթ

ՄԵՐ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԶԱԻԷՆ ԽՏԸՇԵԱՆԻ ՀԵՏ

Կ'ըսեն, թէ արուեստագետներէն շատեր «խենթութիւն» են Կ'ուճեցան: Զաւէն Խտըշեանն էս անոցմէ կը թուի ըլլալ: Ան քանի մը տարիներէ ի վեր սկսած է քանդակագործել Պելլիի մէջ իր ապրած փողոցը: Փաստօրէն ան սկսած է բացօթեայ թանգարան մը կառուցել: Այս հսկայ քանդակները բիրտղացման ձգտող գլուխ-գործոցներ են, որոնք իրենց ստեղծագործական յղացքներով եւ ինքնատր-պութեամբ որեւէ ժողովուրդի մշակոյթը կը հարստացնեն: Դէպի անուրը ձգտելու ներքին ուժ մը կը պարունակեն իրենց մէջ անոնք, որոնք ոչ միայն թափ կու տան մեր երեւակա-յութեան, այլեւ ենթագիտակցաբար դէպի տի-եքտրական ոլորտներ պղծելու եւ անյայտ բա-ցայայտելու տենչ մը կ'արթնցնեն մեր մէջ: Այս մեծ ստեղծագործութիւններով Զաւէն Խտըշեան նոր որակ է անոր ուժ կը հաղորդէ իր արուեստին:

Եւ մտայն ինչո՞ւ մեր փողոցը իսկապէս արժանանալով իննուկէ՞ կը փորձվի:

Պ.- Հաւանաբար գարմա-նաք, եթէ ըսեմ, թէ այս հար-ցումին պատասխանը չու-նէի, քանի մը ամիս առաջ: Նոյն հարցը ես ինչի կու տա-լի եւ իսկապէս չէի գիտեր, թէ ինչն էր գիտ մտողը այս արկածախնդրու թեան:

Պելլիի 65րդ փողոցը, ուր Զաւէն Խտըշեան սկսած է քանդակագործել:

Թէն պատահաբար այցելեցին իրեն, սա-կայն խանդավառուելով իր ստեղծագործելու «մոլուցքէն» անոր հետ ունեցանք հետաքրքր-րական եւ շահեկան գրոյց մը, գոր կու տանք ստորեւ:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Ձեր ամենի փոքր բանդակն իսկ կարողային է. եւ վեկի գոցանդուր խնդր կը փոխու-ցի, ակնկարծի: Այնուամենայնիւ, սակայն վերջին տարիներու է. որ սկսած է մեծ բանդակներ իրա-գործել եւ շարքի մը արտ ամի փո-ղոցին մէջ: Ինչո՞ւ արդեօք:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Ինչ որ ըսիք, շատ ճիշդ է եւ տեղին: Ոչ միայն ես ինքս կը հաստատեմ ձեր ըսածը, այլեւ ուրիշ ար-ւեստարաններ եւս ըսած են, թէ իմ գործերս կոթողային են եւ պէտք է, որ ծաւալով մեծ ու հսկայ ըլլան եւ աղբակ-ցուցադրուին արուեստակր-ներուն: Ուրեմն, երբ կոթո-ղական կ'ըսենք, այդ չի նշա-նակեր, որ քանդակը անպայ-ման հսկայ ըլլայ, այլ կոթո-ղայինը իր ներքին ուժի եւ անոր արտայայտչականու-թեան մէջ կը կայանայ: Ինչ որ կ'ըսեմք հիմա երկրպագու-քանդակներու մէջ: Օրինակի

«Միութիւն», գործ՝ Զ. Խտըշեանի (բարձրութիւն՝ 300 սմ.)

համար, եթէ հին երկրպագու- փոքրիկ արձանիկ մը յուսա- նկարենք ընտելեան ֆունի վրայ, անոր ընկալումը աւելի մեծ պիտի թուի մեզի, քան հրե- կայ ու կոթողային արձան մը՝ նոյն ուսանակարի չափով:

2.- Ո՞ւր կ'արժի որ մեր մտերմակարգը իր քա- կու կորոզուի...

Պ.- Ի հարկէ, մեր մանրանկարչութիւնը ան- վիճելիօրէն կոթողային է. եւ որքան որ մեծցը- նենք գտնենք, ոչ միայն իրենց կոթելու ընդ- յուս կ'ազատուի, այլ ընդհանրապէս՝ կ'աւելնայ: Մինչ ներկայիս կան մարդիկ, որոնք մանրանկարչու- թեամբ կը գրադին եւ յաւակնութիւններ ունին նա- եւ իրենք գիրենք մանրանկարչի համարելու: Մինչդեռ մերօրեայ մարդը իր արդիական կեան- քով դժուար թէ կարողանայ մտնել միջնադար-

Բայց ի վերջոյ յայտնաբերեցի, որ ներսս բան մը կ'ընտելեմի եւ կ'ուզեցի դուրս գալ ինձմէ ու իր ինքնուրիշ հաստատել: Հոս հաւանաբար կա- ռիքը կը գոցուի ինքնուրիշ բարձրացարե- յուն: Ըսեմ կ'ուզեմ, թէ իմ երկրորդ «Նոս», որ ամրող կեանքիս ընթացքին գիտ մտած է ստեղ- ծագործելու, տակաւին չէ յա- պեցած փոքր ստեղծագործու- թիւններով: Այն ինչ որ կ'ընեմ, ստեղծագործելու տենչն է, որ կը փորձեմ բաւարարել. սա- կայն գարմանայիտրէն որքան կը ստեղծագործեմ, որքան մեծ գործեր կ'իրագործեմ, այնքան աւելի հոգեպէս պա- պակած կը գգամ ինքզինքս: Իւրաքանչիւր կոթող կանց- նեցնելի ետք ոչ թէ կը յագե- նամ, այլ աւելի մեծն ու գեղե- ցիկը կերտելու նոր կրակ մը կը բռնկի ներսս:

2.- Իսկ այս սպառիչ գոր- ծը ինչո՞ւ միջնադար կը փոխ- ձուգի: Արդեօք մեր սակցումը- ծիւղը մղումը պիտի յագեցնու- ՞յ որ մը:

Պ.- Կը կարծեմ, որ անը- ռաց իմ պարագային ստեղ- ճագործական թափը սկիզբ ունի, սակայն վերջ չունի: Եւ այդպէս ալ պէտք է որ ըլլայ:

2.- Ինչո՞ւ:

Պ.- Ինչո՞ւն թէ եւ շատ յայտնի չէ, սակայն ես գիտեմ, թէ իւրաքանչիւր հորիզոն նուաճելի ետք նոր հորիզոն մը կը բացուի զիմացս եւ գայն եւս նուաճելու մարմա՞ջ մը կ'եռայ մէջս:

2.- Ի վերջոյ այս իսկապէս բանդակները մեծ մտ- մտակալ եւ մտայնակալ իր պատկերն են: Արդե- օք յոյս ունի՞ք ձեր տաղանդին յու՞մ մը գտնե- լու...:

Պ.- Իրականութեան մէջ այդ մասին չեմ մտա- ծած եւ թերեւս այս պարագային կարեւոր այ չէ:

սակայն այն հսկայական ծրագիրը, որ տարինե- ռէ ի վեր կը մշակեմ մտքիս ու հոգիիս մէջ, իմ սահմանափակ միջոցներովս այնքան ալ իրակա- նանալի չէ: Այնուամենայնիւ չեմ հրաժարած գայն իրագործելու ծրագրին: Պատրաստ եմ ամրող կեանքս նուիրարեթելու կերտելու հա- մար այն հսկայական յուշարձանը, որ մէկ կողմէ պիտի կարողանայ գոհացնել ստեղծա- գործական տենչս եւ միւս կողմէ՝ առաւել եւս թափ պիտի տայ հոգեկան սյացքիս:

2.- Իսկ կարելի՞ է որոշ գոգափայ մը տալ այդ յուշարձանի բնոյթին մտակալ:

Պ.- Ի հարկէ: Այս մէկը, որ կ'ուզեմ կանց- նեցնել, Պիպուսի ծովեզրին գտնուող նա- ւակերպ հսկայական ժայռի մը վրայ, ձեռով մը շարունակութիւնը պիտի ըլլայ Պիպուսայ- յի բարձունքին դրո՞ւած հայ ժողովուրդի վե- րականգնումը խորհրդանշող եղանակով յուշար- ձանին:

2.- Ի՞նչպիսի:

Պ.- Այս մէկը կը պատկերի Ատոնիսի առե- լանգումը Ասթարթի զիցուհին կողմէ: Ատոնի- օրացապատումն աստուածութիւնն է, որ, ըստ աւանդութեան, ծնունդ առած է Նահր Իպրահի- մի մը:

մի ակէն, ուր մինչեւ այսօր գոյութիւն ունի անոր նուիրուած փիւնիկեան յուշակոթող մը: Ասթարթի եւ Ատոնիսի առասպելը միջոց մըն է ինձի համար վերականգնող ժողովուրդի մը խո- յանքը դրսեւորելու:

2.- Ի՞նչու է յարուստի ամենոյ աստուածու- ը իննիք գոյութիւն ունի գրեթէ բոլոր երկր- գոյաց- բանութիւններու մէջ...:

Պ.- Այո՛, նոյնիսկ մեր Արա Գեղեցիկի պատ- մութիւնը, որ կ'առնուի Շամիրամ թագուհիի իղձին հետ, կը կապուի Ատոնիսի եւ Ասթարթի առասպելին: Սակայն գիտ հետաքրքրողը անոնց թուրքն է, ձեռով մը՝ տիեզերքը նուաճելու կիր- քը:

2.- Իսկ, ի՞նչ մեծութեամբ կ'ուզե՞ք կիրտել այս յուշարձանը:

Զաւէն Խտըշեան

Պ.- Զափով ճիշդ Նախ Երրօր «Լիպրոյթ»-ին մեծութիւնը պիտի ունենայ: Այսինքն՝ մարմ- նին բարձրութիւնը 35 մետր, իսկ ծաւալը՝ Պիպ- ֆայայի յուշարձանի շուրջ յիսուն անգամը:

2.- Յոյս ունի՞ք իրագործելու գայն:

Պ.- Անկասկած: Յոյսս ունի հիմնաւոր պատճառներ: Նախ՝ Լիբանանի մեծագոյն ստեղծագործութիւնը պիտի ըլլայ, իսկ երկ- րորդ՝ բաղդատմամբ Եւրոպայի (չնորհիւ իմ յայտնաբերած արձեւտագիտութեան), պի- տի արժէ հագիւ մէկ տասներորդ գիւնը: Այն-

«Ասթարթ» դիցուհին թռիչքէն առաջ (լայնք՝ 440 սմ.)

պէս, որ հայրենասէր եւ մեծահարուստ լիբա- նանցին շահագրգռուած պիտի ըլլայ այս ձեռ- նարկով:

ԽՈՍՏԱՄԵԱԼԻՅ ԵՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԳ ԳԵՂԱՆԿԱՐԶՈՒՅԻ ՄԸ

Նմուշ մը՝ Նանոր Թաշեանի գործերէն:

Կիրարկելով յայտնի գեղանկարիչ Վարդան Թաշեանի դուտորը՝ Նանոր, ամուսնացած ըլլելով կը մտնէ գեղանկարչական ասպարէզ: Ան ար- դէն իսկ Նիկոսիոյ մէջ կազմակերպած է 3 ան- կանական ցուցանակներ եւ մասնակցած քանի մը իմբատի միջոցով ցուցանակներու: Մեծ է 1974-ին, Նիկոսիոյ, ուր ընդունուած է 1996-ին աւարտած է Կրաֆիք Արք Էնա Տիգրայի գեղար- ւեստից կիմնարկը:

Անոր պատկերած կերպարները՝ ծաղրածու- ներ, ձուկեր, ծաղիկներ եւ կամ ալ երեւակա- յած իր կերպարներ ու տարբեր տեսակի էակներ, բէե իրագործուած են «փրիմերիվիսթ» ական արտադրատեղանքով եւ երկրագրելու արեւտագիտութեամբ, սակայն անոնք «կապ- ընդ» ու կը գործեն» գերիբաղաշտական ոլորտ- ներու մէջ:

Սակայն, անոր գերիբաղաշտութիւնը տեղ մը հեքիարային բնոյթ ունի: Ան կարծէք թէ վրձնով կը «պատմէ» իր կեանքի հեքիար- ը, ուր գոյները երբեմն տունական մթնոլորտ մը կը ստեղծեն, իսկ երբեմն ալ տխուր ու նոյնիսկ վախազեցիկ վիճակներ կը պարգեւեն:

Նանոր Թաշեան իր ստեղծարար կրթութեամբ արդ գեղանկարչուհի մըն է եւ շարունակելու պարագային, ասպարէզին ազնիւ յոյսեր կը ներշնչէ մեզի:

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ

Ի նպատակ ՀԱՅ ԴԱՏԻ

Տեղի կ'ունենայ Ծաբաթ, 3 Յունիս 2000, երեկոյեան ժամը 9:00էն սկսեալ, «Պըրժ Էլ Լամամ» ճաշարանին մէջ, Պրումմանա:

ԱՍԿ՝ 50 \$

●Տոսներու համար դիմել կոմիտէի օրհանդէսներուն, կամ հեռաձայնել 01-240170/1 բիւրոն:

ՆՈՐ ԳՐՔԵՐ

1914 • 1917 ԹՈՒՄԱԿԱՆՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շարունակուած 5րդ էջէն

Գրքում քննարկուում ու դատապարտուում է Անդրկովկասի բոլշևիկների բացասական վե- րաբերումները կամավորական շարժման նկատմամբ, որոնք գտնում էին, որ հայերը սատարում են ցարական կառավարութեան գաղութական քաղաքականութեանը եւ առիթ են տալիս թուրքերին աւելի դաժանօրէն վե- րաբերել արեւմտահայերի հետ:

Կամավորական խմբերի թուակազմի մա- սին մինչեւ այժմ որոշակի տուեալներ չեն եղել:

Օգտագործուել են տարբեր թուեր 5ից մին- չէ 10 հազար, բոլորն էլ մատուցող: Յեղինա- կին յաջողուել է պարզել, որ կայուն թիւ եր- բեք չի եղել: Նրա հրապարակած փաստաթղ- քերի մէջ մեծ հետաքրքրութիւն է ներկայացը- նում խմբերի պաշտօնական հաստիքակազ- մը: Գրքում բերուում են նաեւ խմբերի անձնա- կազմի անուանացուցակները հրամանատար- ների ստորագրութեամբ, նաեւ պարզուում է իւրաքանչիւր մարտկիցի ու սպային հասա- նելիք ողորկի ու սննդամթերքի չափը, ար- դիւնում ստացուում է իւրաքանչիւր խմբի ճշգրիտ թուակազմը, որը, սակայն, ճակա- տամարտերի ընթացքում, զգալի կորուստե- րի հետեւանքով անընդհատ փոխուում էր:

Գրքում անանձնայատկ կերպով շեշտը- ւում է հայ նշանավոր ստաւորականների Յով- հաննէս Թումանեանի, Շիրվանզադէի, Նիկոլ Աղբալեանի գործարարած ջանքերը կամա- րակալ խմբերին օգնելու համար: Մինչեւ վեր- ջերս, ոչ միայն շարքային ընթերցողներին, այլեւ մասնագէտներին յայտնի էին միայն կա- մավորական խմբերի մարտական գործողու- թիւնների առանձին դրուագներ: Այդ բացը մեծապէս լրացուում է քննարկուող աշխատու- թեամբ: Աշխատութեան երկրորդ զուլուճը նուիրուած է կամավորական խմբերի մարտա- կան տարեգրութեանը:

Հայկական կամավորական խմբերի քաղու- րիւնն ու անձնագրութիւնն ասպարէզելու համար Մ. Կարապետեանը վկայակոչուում է ոչ

ԱՇՃԵԱՆ ԹՈՒՐԶ

ԱՆՆԱԲԱՏԱԼԻ ԲԱՅՅ ԻՐԱԷ

Ա. Յունիս 12էն սկսեալ ամէն երկուշաբթի տասուտեան Armenian Airlines-ով վայելեցէ Հայաստանը, մէկ շաբաթ Ա. կարգի «Գոլդ» պարողը, Գէրոսը - Հայէա - Գէրոսը 2թող մոմիսով փոխադրութիւն, Հայէա օդակայանի տուրքերը, Կի- րակի գիշեր ընթացիկ - իրախանք «Ար» ճաշարանի մէջ, անու- ւել իւրաքանչիւր ճամբորդի hand bag, գլխարկ, 7-Shirt, սա- տիւտ, տետրակ եւ հրահան մը նուեր, 3805:

ՄԱՆՕԹ.- Նախապատուութիւնը կանուխ արձանագրուող- ներուն:

Բ.- Չորափար Գրոյի աճուներուն Հայաստան փոխադ- րութեան եւ Մայիս 28ի առիթով, 26 Մայիսէն 2 Յունիս երեւան, Ա. կարգի պանդուկ 4155, Երեւան - Արցախ 6005 յման յայտագի- րով:

Գ.- Մելգոնեանի ամավերջի հանդէսին առիթով, 16-19 Յու- նիս, դէպի Կիպրոս յման յայտագիրով, միայն 2555:

Դ.- Կիրակի, 21 Մայիս, փոքրէլ պտուղ Գամակու, Սեո- նայա, Մաալուպ, միայն 185:

Ե.- Յունիս 18էն սկսեալ C/s QUEEN CONSTANTINA 2թող 2000ի տիպ պրասաւուով վայելեցէ մէկ շաբաթ եօթը յունա- կան կղզիները + Աթենքը եւ Միքոնոսը, յման ճաշերով ամէն գիշեր նաւու վրայ իրախանք, իւրաքանչիւր սենեակ առան- ձին բաղնիք, w/c - ս/ւ, գին՝ 3805:

●Արձանագրութիւն՝ ԱՅՃԵԱՆ ԹՈՒՐԶ, հեռ. 01-261177, 240654, 269088, (03)233978 եւ գիշերընթաց (02)258887:

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՏԵՆ

HAMPIG SASSOUNIAN C - 88440

CSP - L.A.C. D -5- 232 44750

60-TH ST. WEST LANCASTER, CA, 93536 USA

ՄԱՀ, ՈՃԻՐ, ԲԱՆՏ.

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԴԵՊԵՐ ԵՒ ՀԱՅԵՐ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԵՋ

«ՄԵՂԱԲՈՐ» ԲԺԻՇԿԸ ԿԸ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԻ

«ԲԱԳՅՐ ՄԱՀԸ» ՔԱՋԱԼԵՐՈՎ ՃԷՔ ԳԵՈՐԳԵԱՆ. ՈՐ ԱՅՈՒՄ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒՄԸ Է ԻՐՔԵՒ «ԲՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳԵՄ ՎՏԱՆԳԱՌՈՐ ՏԱՐԻ».

ԻՐՔԱՆԱԿԻ ԿԱՐԺԱՆԱԿԱՆ ԻՐ ՄԱՐԳԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ճէք Գէորգեան կամ «Տմբիրք Տէր» անցեայ Ապրիլին ստացաւ Կլայթսման հիմնարկի մարդասիրական գործունէութեան յատուկ «Սիրի» գրն էլիբիլիթ» մրցանակը, որ ամէն տարի կը շնորհուի Հարկորտ համայնարանին հետ միասին յատարարուածները: Սակայն այս տարի համայնարանը որոշ հեռանդուութիւն մը պահեց եւ մերենց մասնակցի մրցանակը յանձնելու հանդիսութեան, աւանց որեւէ պատճառ տալու: Համայնարանին մէկ բանրբոր չպատասխանեց այն հարցումին, թէ արդեօք որոշումը կապ ունի՞ր Գէորգեանի պարզեատրուումին հետ:

Բանտի իր խուցէն շնորհակալական նամակ մը գրելով՝ Գէորգեան վերահաստատեց իր համոզումը, թէ անուրեւիկն եւ կրկնուող հիւանդութիւնները առաւաղող չափահասները իրաւունք ունին արժանավայել ձեւով վերջ դնելու իրենց կեանքին, երբ բժշկութիւնը անկարող է օգնելու իրենց:

«Մարդ արարածին ստեղծանդրական իրանունն է բժշկական օգնութիւն պահանջել եւ ստանալ, առանց ցախի, արցոյ եւ ազդու միջոցով վերջ դնելու համար անորմէի առաջապահին: Այս համոզումն իմ կողմից անմարտաբար կ'ընդունուի: Մարդկային կիմնական արժանարժեքները պաշտպանութիւն փաստարոյ այս հանդիսութեան ընթացքին հոգով կը միանում հարգապարտութեամբ, կ'ըսէր Գէորգեանի նամակը, որ կարդացուեցաւ Քէմպրիձի «Մասաչուսեց Չարլզ» պանդոկին սրահին մէջ:

Նամակը Գէորգեանի առաջին հրատարակարան արտայայտութիւնն էր բանտարկութենէն ի վեր: Ան մէկ տարի առաջ 101ն 25 տարուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ երկրորդ կարգի մարդասպանութեան յանցանքով, որովհետեւ 1998ի Սեպտեմբերին «քաղցր մահուան» (հուսիսնիզիս) առաջնորդած էր Լու Կեհերկի հիւանդութենէն առաւաղող 52 տարեկան մարդ մը՝ Թոմաս Եուլքը:

Եուլքի այրին եւ եղբայրը, որոնք Կլայթսման մրցանակին իրրեւ թեկնածու առաջարկան էին Գէորգեանի անունը, ներկայ եղան հանդիսութեան եւ բժշկին փոխանակ ընդունելու 50 հազար տոյարի պարգեւն ու անոր ընկերակցող մարմարի քանդակը: Դրամական պարգեւը պիտի յատկացուի Գէորգեանի դատական վերատեսութեան ղեկավարին, իսկ քանդակը պիտի պահուի Ամբրիկայի Հայկական Գրադարանին եւ թանկարժան մէջ (Ուոթերթաուն), ուր անցեայ Սեպտեմբերին ի վեր կը ցուցադրուին Գէորգեանի գեղանկարները, գիրքերը եւ յարկումները:

Չեմ կարծիր, որ մարդիկ կրնան պատկերացրել, թէ որքան դժուար է համոզում մը պաշտպանելու պայմար: Երբ շատեր կ'ըսեն՝ ո՛չ իմում, ո՛չ կերպով գործը: Գեորգեանի շատ փոքրիկ խոսքի մը մէջ կ'տարբերակուի, առանձին՝ բայց չէ մտայնած, յայտարարեց Եուլքի այրին:

Քայլիֆորնիացի գործատուր Ալան Կլայթսմանի կողմէ 1989ին հիմնուած հիմնարկը ոչ հասութեարեք կազմակերպութիւն մըն է, որ կը վարձատրէ եւ կը բաշխէ ընկերային յախուէն գործունէութիւնը:

Այս տարուան 100 հազար տոյարի մրցանակին բաժնեկից էր Պրայլըն Սթիւընսըն անունով փաստաբան մը, որ հիմնադիրն ու ղեկավարն է Հաւասար Արդարութեան Նախաձեռնութիւն Շարժումին: Ան իր սապարկըր նուիրած է մարդասիրական գործունէութեան մասին կը մտածեր:

Հապատկի ոչ մի պայքարին եւ դատական համակարգին մէջ աղքատներու ոչ մի նախապաշարեայ կեցուածքին ջնջումին:

Իսկ Գէորգեանի 1991ին հրատարակուած «Փրոմիթիֆորն» Մոնիտորինգ» գիրքը կ'առաջարկէ բժշկական փորձարկութիւններ կատարել մահապատիժի ենթարկուած բանտարկեալներու վրայ եւ «հնձել» անոնց մարմնին գործարանները:...

Ոմանք «այլանդակ» հեղանք մը կը տեսնեն գոյգ մրցանակակիրներուն ընտրութեան մէջ: Անուրեւիկ հիւանդներու միութիւն մը՝ «Նար Տու Նէր», որ կը դատապարտէ բժշկներու օգնութեամբ կատարուած անձնապանութիւնը, բողոքեց Գէորգեանի պարզեատրուումին ոչ մի:

Գէորգեանի պարզեատրուումին ոչ մի կը նաեւ դատական կազմին անդամներէն մէկը: «Կրկնուումներ» որ մարդոց իրանունն է վերջ դնել իրենց կեանքին, սակայն չեն Բաշխարիք մեկտր կիսուողները բժշկներու օգնութեամբ մեղքներու գաղափարը: Նման երանցները հոգեկան անկում է կրատապիկն եւ անկրոնիչ պարմամու մի ու հոգաձուր իր չեն ստանալ», կ'ըսէ ան:

Սակայն Ալան Կլայթսման հետեւեայ բառերով նկարագրեց Գէորգեանի տրպարը. «Ան արժանավայել մտնում անշահախելի իր ստացող մըն է, որ իր բժշկի արտօնողըր գտած է եւ այժմ՝ իր սեփական փաստութիւնը, պաշտպանելու համար այս գտար»:

Գէորգեան «քաղցր մահուան» իր արշաւին սկսաւ 1990ին եւ կր խոստովանի, թէ սպաննած է 130 հոգի, բժշկի օգնութեամբ անձնապանութիւնը օրինականանցելու իր «խաչակրութեան» ընթացքին:

Ան պարագուց Միչիկընի իշխանութիւնները, երբ Թոմաս Եուլքի «քաղցր մահուան» վիսուոքի գրողըր ուղարկեց պատկերասփիւռի «ՍԻ. ՊԻ. ԼԻ. Ա.» կայանին՝ «60 միլիոն» յայտագրին, որ 1998ի Նոյեմբերին պատկերասփուեց պայն աւելի քան 15 միլիոն անդիլներու համար:

Երբ այս պատճառով բանտարկուեցաւ, Գէորգեան ընդունեց իր «Նահատակութիւնը», հրաժարեցաւ հացադուրի իր սկզբնական սպանալիքէն եւ վճռեց իր դատին վերատեսութիւնը պահանջել: Ան մինչեւ 28 Մայիս 2007 իրաւունք չուէր բանտէն դուրս գալու: 71 տարեկան բժշկը այժմ կը տառապի արեան գերձնուէլ, սակայն անոր պայքարելու ոգին չէ տկարացած:

Գէորգեան օրական 2% ժամ կ'ապրի իր խցիկին մէջ եւ իր ժամանակը կ'անցընէ փոխտփայլութիւն կարդալով եւ իրեն ուղղուած հազարաւոր նամակներուն պատասխանելով: Անոր երկրպագուները ոչ միայն քաջախերական խօսքեր, այլ նաեւ նիւթական արկնայութիւն կ'առաջարկեն սնանկացած բժշկիին, որպէսզի իր դատահանքն Գեորգեան տեսնուի:

Գէորգեանի երկրպագուներուն մեծ մասը կը գտնուին Միացեայ Նահանգներէն դուրս: Իրօք, ամերիկեան թերթերու գլխաւոր վերնագիրները խոյր այս մարդը այժմ հազիւ կը լինուի ծանօթագրութիւններու մէջ: Ոմանք պայն կը համարեն յիմար մը կամ ցաւազար մը, ուրիշներ՝ քաղաքական հայտանքի ենթակուած հերոս մը:

Սակայն կան նաեւ մարդիկ, որոնք կը հաւատան, թէ ժամանակակից հանդուրժողութեան սահմանները փորձաքարի գարնելով՝ Գէորգեան իր տեղը պահելու ինքնութեան յարմարութիւնը շարժելու հարկին:

ՅԵՏ ՄԱՀՈՒ ՅՈՒՅՄՈՒՆԷՐ

ԱՄՍԻՆԱԿՆԵՐ ԵՒ ԲՄՏԻՄ ԵՐ ԵՈՒԹԱՅԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԵՐԸ ԿՕՆԱՅՆՈՐԴԵՆ ԴԵՊԻ ՉՐՈՄԱՅԻՐԻ ՄԵ ՄԵՋ ԳՈՐԾԱՆԳՐՈՒՄԸ ԱՆՁԵՍԱԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵ ՎՅՅՐ: «ՏԵ ՍՈՒՔ ԼԻՅԵ ԹԻՊՈՒՆԷՆԻ ՄԵՋ ԼՈՅՍ ՏԵՍԸ ՅՈՒՈՒՄ ՄԵ ԿԸ ՄԵՆԱՄԱՆԷ»

Րաֆֆիի Պեգիծեան որոշեց ինքզինք սպաննել հարաւարեւելեան եւրօպայի հեռուոր եւ գեղեցիկ մէկ վայրին մէջ: Սակայն յայտնապէս Քոլորադո մէջ եկած 40 տարեկան այս մարդը չէր ուզած, որ աղքատաւորներ իր աճիւնները ցրուէին Քեմիքս-Լենտի Ազգային Չքոսայգիին հրաշալի ընկերան մէջ:

Օգնելու համար իշխանութիւններուն, որ իր մարմինը շուտ գտնեն, Պեգիծեան մանրակրկիտ կերպով գծած է ղեպի իր «վերջնական հանգստեան վայրը» տանող ճամբան: Ան քարտն մը եւ գունակար լուսանկարներ նամակատան միջոցով ուղարկած է Ուտթմիսթըր բնակող իր ծնողներուն:

Ոստիկաններ եւ զքոսայգիին պահակները հետեւած են նկարագրութիւններուն եւ 22 Մարտին մարդուն մարմինը գտած են զքոսայգիին Կանգ գետը եզերող ծառուղիին մէջ:

Թեւ անձնապանութեան դէպքերը արտասովոր չեն ազգային զքոսայգիներու մէջ, սակայն եւրօպայի իշխանութիւնները կ'ըսեն, թէ Պեգիծեանի մահուան առնչուող ծրագրումի մակարդակը եզակի է: Անձնապանութենէն մէկ շաբթ ետք զքոսայգիին պահակներէն Քոլին Սմիթը նկատած է ծիւղածակ վարձի ինքնաշարժ մը, որ գիշերը չէր հեռացած զքոսայգիին Կանգ գետին տարածքէն: Իշխանութիւնները շուտով ստուգած են, թէ ինքնաշարժը վարձուած էր Պեգիծեանի կողմէ: Հիմնադրած յայտնաբերումին ընթացքին Պեգիծեանի ազգականներուն մէկը հեռաձայնած էր Սան ժուան Քուրթիի ոստիկանակապտին գրաւած նամակը եւ տեղեկացուցած էր անոր անհետանքնուն մասին, յայտնելով, որ Պեգիծեան հետեւա-

բար անձնապանութեան մասին կը մտածեր: «Անոր ծնողները խնդրած էին փնտրել իրենց գաւառը, որ անձնապանութեան հակաւետ էր»: Կ'ըսէ Քեմիքս-Լենտի պահակներէն մէկը:

Պեգիծեանի ընտանիքէն անդամներ նաեւ տեղեկացուցած էին, թէ ան նամակատարական արագ միջոցով իրենց ուղարկած էր ուղեցոյց մը, որ կը պարունակէր քարտն մը եւ 19 լուսանկարներ, որոնք յաջորդաբար պիտի առաքնողրդէն ղեպի իր մարմինը, մեկնելով վարձուած ինքնաշարժին վայրէ: Պեգիծեան վերջին լուսանկարը վերնագրած էր «Իմ վերջնական հանգիստի վայրը»:

Պեգիծեանի ընտանիքը ուղեցոյցը հետապնատնելով (ֆաթ) ուղարկած էր զքոսայգիին պահակներուն, իսկ լուսանկարները ի-մէյլով յղած էր շրջանին իշխանութիւններուն:

Ուղղաթիռով փնտրուող մը ծախողութեամբ արարեւել էտք, պահակներէն մէկը հետեւած է յետ մահու ցուցմունքներուն եւ գտած է մարդուն մարմինը:

«Պարզապէս կ'տեսնուի միացուցից», կ'ըսէ պահակներուն պատասխանատուն:

Ան մերժած է յայտնել, թէ Պեգիծեան ի՞նչ ձեւով անձնապան եղած է: Նոյնպէս յստակ չէ, թէ արդեօք Պեգիծեան ի՞նչ պատրաստած է ուղեցոյցն ու լուսանկարները եւ գտնուց Քոլորադոյի նամակատան կնիքով անձա՞ք ուղարկած է իր ընտանիքին: Անոր մարմինը փոխարկուած է Սոլթ Լէյք Սիթիի Բժշկական Քննութեան Կեդրոնը, դիագնոստիկան համար: «Ան հարցեր կը դիմագրաւէր. այս անձնապանութիւնը յատուկ ղեպքի մը հետեւանքը չէ», կ'ըսեց արտաքին պահակներուն մեծաւորը:

«ՉԱՓԱԶԱՆՅ ԱՐԴԱՐ ՎՃԻՐ»

ՀԱՅ ՄԸ, ՈՐ ՄՂԱՆԱՍ ԵՐ ՈՐ ԲԱՐԵՎԱՄԸ, ԵՐԱ ԵՐԿՈՒԹԸ ԿՈՐՍՈՒԱՍ ԷՒՆ ԱՆԱՊԱՏՈՆ ՄԵՋ ԵՒ ԱԼՋՐԱՑՈՒՄԸ ԿԸ ՏԱՌԱՊԵՒՆ, ԵՐԿՈՒ ՏԱՐՈՒՆ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹՅԱՆ

Երկու բարեկամներ Րաֆֆի Գոտիքեան եւ Տէյվիտ Բուկիլին անցեայ Օգոստոսին Պոսթընէն ծամբայ ելած էին ղեպի Քալիֆորնիա: Տէյվիտ իր ուսումը պիտի շարունակէր, իսկ Գոտիքեան իրենց ուղեւորութեան պատմութիւնը պիտի գրէր: Գիշեր մը անոնք իրենց ինքնաշարժը ձգեցին Քարլսպատ Քէլվըրն Ազգային Չքոսայգիին մուտքին (Նի Մեքսիքո) եւ վրան մը լարեցին անապատին մէջ: Յաջորդ առաւուտ վերադարձի ճամբան չգրտնելով կորսուեցան: Չուրի եւ ուտելիքի պաշարը անբաւարար էր: Երեք օր ետք անոնք արդէն անըր-րացում էր տառապէին, երբ, ինչպէս կը պատմէ Գոտիքեան, Բուկիլին աղաչած էր վերջ դնել իր ցաւերուն եւ իրմէ խնդրած էր դանակ մը խրել սրտին:

Չքոսայգիին պահակները սպանութենէն քանի մը ժամ ետք, 5րդ օրը, հասան վայրը: Նի Մեքսիքոյի գաղտնի ոստիկանութեան մեծաւորը «անհաւատալի» որակեց Գոտիքեանի պատմութիւնը, որովհետեւ անոնք ղեպի մայր ճամբայ առաջնորդող արահետէն միայն ֆուրալիզ դաշտի մը հեռավորութեան վրայ էր գտնուել: Իսկ անըրացումի մասնագէտ մը դիագնոստիկէն ետք հաստատուեց, թէ Բուկիլինի մարմնին ջուրը բաւական չուրգիացած էր տառապանք պատճառելու համար, սակայն ան մահուան դուռը չէր հասած: Ան պիտի վերապրէր, եթէ չսպաննուէր: Չքոսայգիին կենսաբաններէն մէկը վկայեց, թէ Գոտիքեանի մարմնին անըրացումի համեմատութիւնը 13 առ հարիւր էր, իսկ Բուկիլինի պարագային 12 առ հարիւր: Կենսաբանին համաձայն, 15 առ հարիւրէն վրայ անըրացումի համեմատութիւնը տանցանք, քայլելու կամ ոտքի կենալու դժուարութիւն եւ ի վերջոյ մահ կը պատճառէ:

Նի Մեքսիքոյի նահանգային դատաւորը 15 տարուան բանտարկութեան վճիռ արձակեց Գոտիքեանի դէմ, սակայն իրողապէս միայն երկու տարուան բանտարկութիւն սահմանեց, որմէ ետք ան 5 տարի դատաքնութեան ենթակայ պիտի մնայ: Գոտիքեանի փաստաբանը Կրի Միչըլը «չափազանց արդար» որակեց ատեանին վճիռը եւ յայտարարեց. «Բուկիլին եւ Գոտիքեան ընտանիքները կ'ուզեն վերջ դնել այս հարցին»:

Բուկիլինի ընտանիքը ներկայ չէր Մայիսի սկիզբը տեղի ունեցած դատավարութեան, որուն արդիւնքը յայտարարուեցաւ 11 Մայիսին: Սակայն յայտնապէս համաձայնութիւն մը գոյացած էր երկու ընտանիքներուն միջեւ եւ Տէյվիտի ծնողները յրաժ ին նամակ մը, որ կ'ըսէր.

«Պատճառ չենք գտնուի. թէ Րաֆֆի ինչու՞ն ցաւ կամ վնաս պիտի ցանկար Տէյվիտի: Աւելի մ. չենք կրնար ենթադրել երկուքիս արժան ժամանակներուն զգացումները Տէյվիտի մահուան նախորդող օրերուն: Գարցումներ ունինք անկասկած: Այսուհանդերձ դժուար է հաւատալ որեւէ չարակամ մտադրութեան»:

Բուկիլին ընտանիքը նահանգային դատաւորէն պահանջած է իրաւական ամէն միջոց ի գործ դնել. արգիլելու համար «այս տարօրինակ դէպքը»: Նիւթապէս օգտուելու փորձերը: Գարցութիւնը հրատարակատուը արդէն կը պատրաստուի գնել պատմութիւնը եւ կը խօսուի զայն ժապաւենի վերածելու մասին:

Նամակը կը շարունակէ. «Գոտիքեան ընտանիքը մեզի կը վստահեցնէ, թէ մասնակից պիտի չըլլայ որեւէ նման ծնունդի: Մեր միակցականութիւնն է. որ ոչ ոք նիւթական շախ ապահովէ այս ողբերգութենէ: Շատերու պէտք կը հաւատանք. որ արհիւս բոլորովին անբարոյական պիտի ըլլար»:

Գոտիքեան ընտանիքը ամէն ձեւով պատրաստակամութիւն յայտնած է յարգելու համաձայնութիւնը, որ նաեւ կ'արգիլէ Րաֆֆիին գրել իր պատմութիւնը: Գոտիքեան յայտարարած է, թէ պատրաստ է բանտ երթալու եւ իր արարքին պատիժ կրելու, սակայն իր կեանքին մնացեալ տարիները պիտի անցընէ փորձելով արդարացնել իր

լուսազոյն բարեկամը սպաննելու մղումը:

«Այսուհետեւ Աստուծոյ հետ իմ յարաբերութիւնս սահմանուած է նուազագոյնը ըսելով: Կը կասկածիմ. թէ պիտի կարենամ այս պատահարէն ետք խօսիլ Աստուծոյ հետ», կ'ըսէ Գոտիքեան:

Իսկ ի՞նչը միջոց գինք «գրաւով սպաննելու» իր բարեկամը, ինչպէս կը նկարագրէր ան իր արարքը:

Անպատուին մէջ չորրորդ գիշերը, երբ Բուկիլին կանկատուեց (թեքթը) խակ պտուղներ տուելէ ետք ստամոքսի սուր ցաւեր կը տառապէր, կը փսխէր եւ անոր կոկորդը խցուած էր, ան յանկարծ դադրած էր պոռուով բժիշկ կայացել է յուսահատ Րաֆֆիի դիմած էր, «Կայ յ վերջը», ըսելով: Երկու բարեկամներ որոշած էին կտրել իրենց դատակները, սակայն դանակները բուք էին: Յաջորդ առաւուտ Բուկիլին խնդրած էր Րաֆֆիին, որ դանակը խրէ իր սրտին: Առաջին փորձը ձախողած էր եւ Գոտիքեան դանակը Բուկիլինին բոքէլ հանելէ ետք զայն դարձեալ խրած էր. այս անգամ սրտին մէջ:

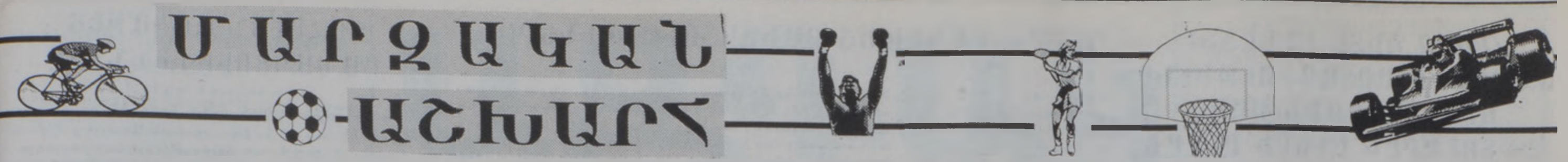
«Կարծեցի, որ բարեկամիս խնայած պիտի ըլլայի 12էն 24 ժամուան դժոխային կեանք մը անոր մահէն առաջ», կ'ըսէ Գոտիքեան:

Իսկ ինչու՞ն այս արարքը գործել էտք ան անձնասպան չէր եղած: «Յո՛ւ, ուր կեանք կայ, յոյս կայ: Ամբաստանեալը չար մէկը չէ, ան վատ անձ մը չէ, գէշ արարք մը գործած է. սակայն գիտակցաբար եւ նպատակի մը համար», կը բացատրէ դատախազը: Այսուհանդերձ ան խիտ պատիժ պահանջած է, որպէսզի պատգամ մը փոխանցէ հանրութեան, շեշտելով, որ գուրթ մղուած սպանութիւնը բարոյական սխալ ընտանք մըն է:

Երկու բարեկամները անձնապանութեան մասին առաջին անգամ խօսած են, երբ անգղեր սկսած են դառնալ իրենց բանակավայրին վերել: Անոնք բնագոյն գանգաւ ինքները այրած են պահակներուն ուշադրութիւնը գրաւելու համար, սակայն ապարկուց: Գոտիքեան իր բարեկամը սպաննելէ ետք անոր մարմինը ժայռի բեկորներով ծածկուած է, որպէսզի գիշատիչ թռչունները չբզկտին զայն եւ ընտանիքը կարենար ծանցնալ իր գաւառը: «Վերջին բանն էր, որ կրճայի ընել իրեն համար», կ'ըսէ ան:

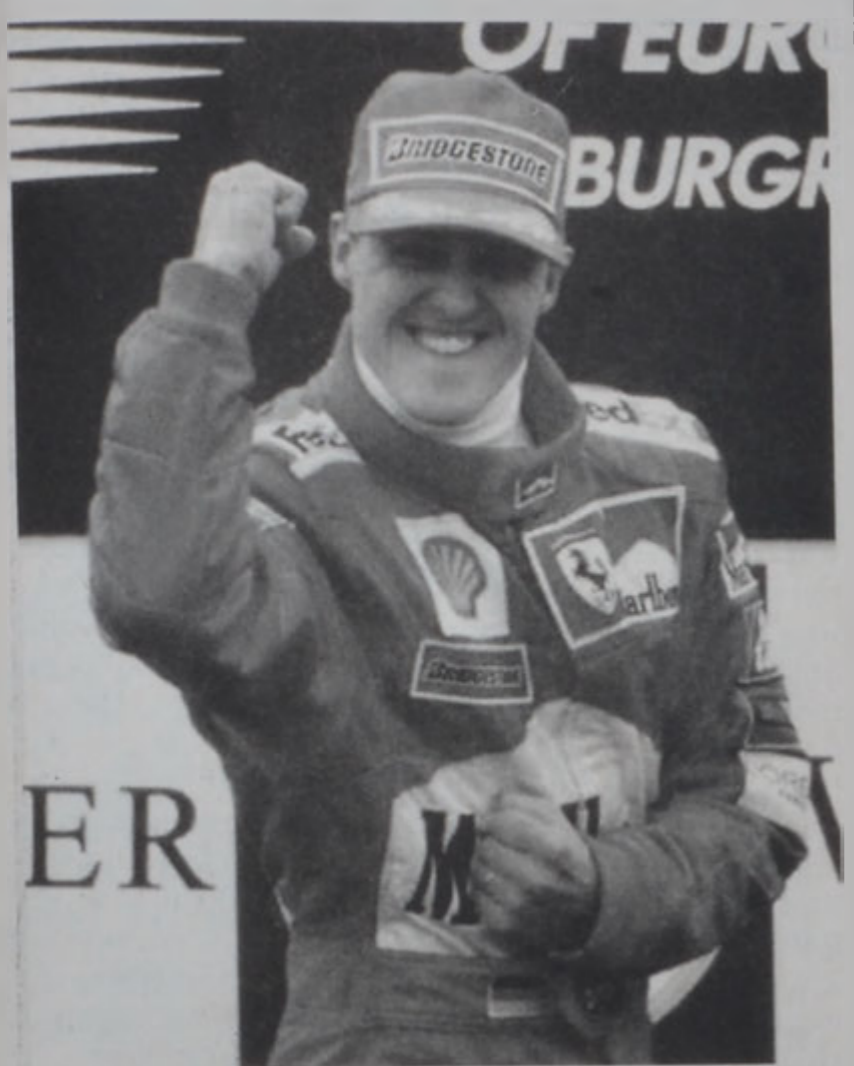
Անշուշտ այս բոլորը Գոտիքեանի պատմածներն են: Դատավարութեան աւարտին շատեր թերահաւատ էին եւ բազմաթիւ հարցումներ կը մնային անպատասխան. անոնց դանակները բաւական սուր նկատուած էին անձնապանութեան համար, քննիչներ հարց տուած էին, թէ ինչու՞ն երկու երիտասարդները նախընտրած էին այրել իրենց քննախուր տոպրակը, եւ ոչ թէ սուտակայ չորցած ծառ մը, ուշադրութիւն գրաւելու համար: Բուկիլինի սրտին խրած դանակին վրայ քննախուր տոպրակէն թելեր գտնուած են, ինչ որ մտածել տուած է տոպրակին մէջ քննախուր ընթացքին կատարուած ոճիւրի մասին: Բանակավայրին մէջ նաեւ գտնուած է պահածոյ լուրիայի տուի մը. երիտասարդները պէտք էր զայն լափէին, եթէ սոված ու ծարալ էին (Գոտիքեան բացատրած էր, որ լուրիան աղի ըլլալով պիտի ծարալեցնէր գիրները):

Նման հարցումներու արձարծումէն խուսափելով դատախազը յայտարարած է. «Սիւեմոյնն է՝ երկու երիտասարդները կային անապատին մէջ եւ անոնցմէ մէկը

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ՇՈՒՄԱԽԵՐԻ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԿՐԱՆ ՓՐԻՒ ՀՍԿԱՆ

ՇուՄի կը սօճէ յաղթանակը

Ֆորմուլա 1-ի 2000-ի աշխարհի ախտանոթեան Յրդ հանգրուանը՝ եւրոպական կրան փրին, որ տեղի ունեցաւ Գերմանիոյ Նիւրպրգի քաղաքի փխփին վրայ, աւարտեցաւ Կեռարի գերմանացի աստղին՝ Միքայէլ Շումարի փայլուն յաղթանակով: Երկրորդ հանգրիսացաւ Ֆինլանտացի Միքա Հաքինէն (Մաքլարըն), իսկ երրորդ անոր իսրայէլացի ըրիտանացի Տէյֆիտ Քուլթարտ:

Երկուան մրցումը եղաւ շատ տաք եւ հետաքրքրական՝ սկիզբէն մինչեւ վերջ: Զորաւոր անձրեւուն տակ տեղի ունեցած այս մրցումին հերոսը եղաւ Շումին, որ տիրապետեց մրցակիցներուն վրայ եւ անգամ մը եւս փաստեց, որ կը մնայ աշխարհի ներկայ յաղթանակ վարորդը: Շումարի պէնէն հետաքրքրական արարքը եղաւ այն, որ փխփին ամենամտանգաւոր ընտրուի վրայ ան վարպետսին գերազանցեց Հաքինէնը եւ անցաւ անոր: Այնուհետեւ Շումի մնաց պարագլուխի դիրքին վրայ եւ աւարտեց աստղին:

Շումիի 3րդ տիտղոսն է այս տարի (ցարդ): Ան 18 կէսով կը գերազանցէ երկրորդ դիրքը գրաւող Հաքինէնը: Երկուան մրցումը ունեցաւ նաեւ Շումարի իմրակիցը՝ պրագիցի Ռուպէն Պարիքը, որ աւարտեց չորրորդ դիրքին վրայ եւ իր ընկերութեան կէտ ապահովեց: 3րդ դիրքին համար սուր եղաւ պայքարը անոր եւ Քուլթարտի միջեւ:

Դարձեալ ձախող օր մը բոլորեց ժակուարը: Անոր վարորդներէն մին՝ Էտի Լըվալը յետ արկածի՝ դուրս մնաց մրցումէն, իսկ երկրորդ՝ Ժոնի Զերպրիթ աւարտեց 11րդ դիրքին վրայ:

Երկուան մրցումին ամենէն հետաքրքրականը այն էր նաեւ, որ առաջին երկուքը՝ Շումի եւ Հաքինէն ամբողջ շրջան մը (լէփ) յաղած էին իրենց յաջողներուն վրայ եւ այդ պէս ալ աւարտեցին մրցումը: Նոյնիսկ 3րդ եւ 4րդ դիրքերը գրաւողները՝ Քուլթարտ եւ Պարիքըլոս լէփ մը ետ մնացին անոնցմէ, ինչ որ հազուադէպ երեւոյթ է վերջին տարիներուն՝ Ֆորմուլա 1-ի պարագային:

Ստորեւ՝ երկուան մրցումին պատկերը (305 քմ. 67 լժփ)

- 1 - Միքայէլ Շումարի (Գերմանիա)
- 2 - Միքա Հաքինէն (Ֆինլանտա) Մաքլարըն 13" ուշ
- 3 - Տէյֆիտ Քուլթարտ (Իսրայիլ) Մաքլարըն 1 շրջան ուշ
- 4 - Ռուպէն Պարիքըլոս (Պրագա) ինքնաբերական 1 շրջան ուշ
- 5 - Ժակուարիո Ֆիլիպիլլա (Իտալիա) Պենեթոն 1 շրջան ուշ
- 6 - Փետրօ Տը Լա Ռոպա (Սլովակիա) Արոզ 1 շրջան ուշ
- 7 - Փետրօ Տիլի (Պրագա) Ստուպըր 2 շրջան ուշ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԱՍԱՌՈՐՈՒՄ

- 1.- Սիքայէլ Շումարի (Գերմանիա) **Ֆեռարի 46**
- 2.- Սիքա Հաքինէն (Ֆինլանտա) Մաքլարըն **28**
- 3.- Տէյֆիտ Զուլթարտ (Իսրայիլ) Մաքլարըն **24**
- 4.- Ռուպէն Պարիքըլոս (Պրագա) ինքնաբերական **16**
- 5.- Ռալֆ Շումարի (Գերմանիա) Ուիլիլմս **12**
- 6.- Զիտանքարիո Ֆիլիպիլլա (Իտալիա) Պենեթոն **10**
- 7.- Հայնց - Հարալտ Ֆրենցըն (Գերմանիա) Ճորտըն **5**

«ՏՈՒՄԵՐ»-ՈՒ ԳԱՍԱՌՈՐՈՒՄ	ՄԵՏ
1.- Ֆեռարի	62
2.- Մաքլարըն	52
3.- Ուիլիլմս	15
4.- Պենեթոն	10
5.- Ճորտըն	9
6.- ՊԱՐ	6
7.- Ստուպըր	1
8.- Արոզ	1

ՍԱՃԵՍ ՅԱԶՈՐԴԱԲԱՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱԼՈՎ ԱՍԻՈՅ ԱՏՈՅԵԱՆ

Լիրանանեան պատգամագրի համար ցնծութեան եւ հպարտութեան օրն էր երէկ գիշեր, երբ Հագիրի երգչու վրայ Ասիոյ տիտղոսակիր՝ Լիրանանի ներկայացուցիչ Սաթիս յաջորդաբար երկրորդ տարին ըրալով պահեց տիտղոսը, աւարտական ձեւաւորում մին պարտութեան մատնելով Սկուտական Արարիտի Իթիհատը՝ 55-52 (28-24 կիսախաղ) արդիւնքով: 3րդ հանդիսացաւ Պարիսի Մանաման, որ 52-69 արդիւնքով տապալեց Քուլթարտի Քատիսին:

Երկուան աւարտական ձեւաւորումը եղաւ շատ տաք եւ պրկուած: Արդիւնքը յաւաստեց կը փաստէ երկու կազմերուն համահարաբար մակարդակը: Սկուտացիք ունեցան յաւաստեց մը եւ տեղի տուին միայն մեծաւանկերու պահումը:

Անշուշտ լիրանանեան հողին եւ մանաւանդ լիրանանցի անկրկնելի համախորհրդուն ներկայութեան մրցիչը մեծապէս նպաստեց Սաթիսի տղոց կորովին վրայ եւ տիտղոսը կարելի է նկատել համակիրներուն յաղթանակը նաեւ: Տեղին է նշել, որ երէկ զաշտ ժամանեց նաեւ հանրապետութեան նախագահ Գոր. Էմիլ Լահուտ, որ անձամբ քաջաբերեց լիրանանեան կազմը:

Մրցումէն ետք, երէկ, Պէյրութի թէ Լեռնայիրանանի փողոցներուն մէջ տօնախմբութեան մթնոլորտը եղաւ բացառիկ, իսկ Սաթիսի «Քոյն»-ին՝ Էշրեֆի մէջ անկա հասաւ իր պաշտօնակէտին, որ բազմահարկ լիրանանցիներ հաւաքուած էին դրպրոցին բակը եւ մինչեւ ատու տունեցին յաղթանակը՝ երգելով, երաժշտութեամբ թէ հրապարտութեամբ:

Մրցումէն ետք, Պարիսի մարզիչ Օթմար Հիլիքէտը ասաւ. «Թէ՛ մեր մարզիկները եւ թէ՛ Ունթրահախինկի տղաքը կրցան շատ լաւ մրցում մը կատարել: Իսկապէս, որ կը ցաւիմ Քրիսթոֆ Տոմի համար, որովհետեւ ան արժանի էր տիտղոսին»:

Իր կարգին, Լեռնայիրանի մարզիչ Քրիսթոֆ Տոմ յայտնեց, թէ կը ցաւի, որ իր մարզիկները չկրցան տիրանալ տիտղոսին, սակայն յաջողեցան լաւ եղանակ մը բոլորել: Ան իր կատարած յայտարարութեան ընթացքին չմոռցաւ շնորհակտը նաեւ Պարիսի Միլիտին:

Այսպիսով, յաւաստեց եղանակին Պարիսի Միլիտին եւ Պարիսի Լեռնայիրանի պիտի մասնակցին «Ձեմփիլընգ Լիկ»ի մրցաշարին, իսկ Համպուրկ (3րդ) եւ 1800 Միլենիս (4րդ)՝ նոյն մրցաշարի գտումի մրցումներուն:

Քայքայութեամբ (5րդ), Հերթա Պերլին (6րդ) եւ Վերտր Պերմըն (7րդ) պիտի մասնակցին Եու. Է. Էֆ. Ա. Ի. րաժակի մրցաշարին, իսկ Վոլֆսպուրկ եւ Եթուլկարթի «Ինքըրթո» բաժակի մրցաշարին:

1999-2000 եղանակի աւարտին Եու. Է. Էֆ. Ա. Ի. րաժակի մրցաշարին 2-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրած Ուլմ (Անթրախիթ Ֆրանքֆորթէն, 13րդ) դարձեալ՝ փոխադրուեցաւ Բ. դասակարգ:

Ստորեւ՝ 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները:

Անկրկնելի	ՄԵՏ
1.- Պարիսի Միլիտին	73 (73-28)
2.- Պարիսի Լեռնայիրան	73 (74-36)
3.- Համպուրկ	59 (63-39)
4.- 1800 Միլենիս	53 (55-48)
5.- Զայքլըպպուրկ	50 (54-59)
6.- Հերթա Պերլին	50 (39-46)
7.- Վոլֆսպուրկ	49 (51-58)
8.- Եթուլկարթ	48 (44-47)
9.- Վերտր Պերմըն	47 (65-52)
10.- Անթրախիս	44 (40-42)
11.- Պորուսիա Տորթմունտ	40 (41-38)
12.- Ֆրայպուրկ	40 (45-50)
13.- Ծայլթ	39 (42-44)
13.- Անթրախիթ Ֆրանքֆորթ	39 (42-44)
15.- Հանգա Ռոսթը	38 (44-60)
16.- Ուլմ	35 (36-62)
17.- Արմիցիա Պիլքէլտ	30 (40-61)
18.- Տուրկուրկ	22 (37-71)

ԽՈՍԵ ԷՆՐԻՔԷ ԿՈՒԹԻԵՐԵՍ 3ԱԳԱՒ ՎԱՐԴԱԳՈՅ ՇԱՊԻԿԸ

Իտալիոյ շրջափակի (ժիրո) եթերորդ եւ ութերորդ հանգրուանները շարաքա շարաքա վերջին եղանակին հետաքրքրական եւ վերիվալորումներով լեցուն:

Շարաք օր. աւարտը իտալացի Տէյֆիտ Մանամանի շահեցաւ 7րդ հանգրուանի մրցումը՝ 182 քմ. վաստղին Թերմո: Ուրբանացի Վլադիմիր Տուսա հանդիսացաւ երկրորդ, իսկ ռուս Վլադիմիր Բուրիշեւի՝ երրորդ: Բուրիշեւ, որ օր մը առաջ հաղած էր վարդազոյն շապիկը, կորսնցուց եւ վայն կիշեցաւ իտալացի Մանամանի թուաթոյնի:

Երկու ութերորդ հանգրուանը՝ 257 քմ. որ շրջափակի ամենէն երկարն է (Քորիսալուսո - Փրաթո), աւարտեցաւ Արեւի Մերքիսի յաղթանակով:

Հոչակաւոր Էտի Մերքիսի որդին՝ Արեւի 26 տարի ետք կրկնեց իր հօր իրազրոյծումը: 1974ին Էտի Մերքիսի շահեցաւ էր իր վերջին ժիրոն (իմպերիոլը):

Երկրորդ հանգրուանը քրիտանացի Մաքս Սիանտրի, իսկ երրորդ՝ իտալացի Ֆիլիպո Բալիստին:

Սպանացի Խոսե Էնրիքէ Կուրթիէրէս հազար վարդազոյն շապիկը: Ան 12 երկվարկեան առաւելութեամբ կը գերազանցէ Արեւի Մերքիսի:

Այսօր տեղի կ'ունենայ 9րդ հանգրուանը՝ Փրաթոյնի Ապիլոնի, 140 քմ.: Ստորեւ՝ երկուան (8րդ հանգրուան) մրցումին արդիւնքները:

1.- Արեւի Մերքիսի (Պէլճիքա) Մաքիէլ 7 ժամ 50" 25"

2.- Մաքս Սիանտրի (Քրիտանիա) Լիստա 6"

3.- Ֆիլիպո Բալիստին (Իտալիա) Վիսի նոյնը

4.- Փաուլո Լանֆրանչի (Իտալիա) Մաքիէլ նոյնը

5.- Խոսե Էնրիքէ Կուրթիէրէս (Սպանիա) Բելմէ նոյնը

Ընդհանուր դասադրում:

1.- Խոսե Էնրիքէ Կուրթիէրէս (Սպանիա) Բելմէ 42 ժամ 41" 28"

2.- Արեւի Մերքիսի (Պէլճիքա) Մաքիէլ 7" 12" ուշ

3.- Տանիլո Տի Լուիս (Իտալիա) Զանթի 17" ուշ

4.- Մաթեօ Թոսաթթօ (Իտալիա) Ֆասա Պորթոլո 20" ուշ

5.- Էրիսթիան Մորեցի (Իտալիա) Լիքուիկա 32" ուշ

ՄԳԼՆՈՅ ՖՈՒԹՅՈՒՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԱՍԱՌՈՐՈՒՄ

ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ ԵՂԱՆԱԿԸ ԱՒԱՐՏԵՑ 5ՐԴ ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Սպանիոյ ֆուտբոլի ախտանոթեան 38րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումները նաեւ, որոնք աւարտեցան անցեալ Շարաք օր, Պարսելոնայի հոյանտացի մարզիչ Լուիս Կանալի ներկայացուց իր հրաշարական, երեքտարի իր պաշտօնին վրայ մնալի ետք:

Մայիս 1997ին Ալաքս Ամթերտամէն Պարսելոնայի փոխնախագահ Վան Կալի երկու տարի յաջողեցաւ իր կազմին հետ շահիլ Սպանիոյ ախտանոթեան մրցումները, սակայն երրորդին ձախողեցաւ:

Իր հրաժարականը ներկայացնելի ետք, Վան Կալի յայտնեց, թէ ոչ թէ ձախող եղանակ մը որոնելու համար է որ կը լքէ Պարսելոնան, այլ որովհետեւ ակումբին նախագահը՝ Եուրի Լուիս Նունէզ Գրաթարած է իր պաշտօնին:

Ան յայտնեց նաեւ, որ նոր ակումբի մը մարզիչ չ'ուզեր նշանակուիլ, որովհետեւ կը մտածէ տարի մը հանգիստ ընել:

Ռեալ Մատրիտ, որ իր կատարած վերջին մրցումներին իր զաշտին վրայ 1 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրած էր Ռեալ Վալադոլիդին (8րդ), եղանակը աւարտեց 3րդ դիրքին վրայ: Տեղի ունեցած այդ մրցումին Ռեալ Մատրիտի մարզիչներ Սալիս, Միչէլ Մալկատոս եւ Նիքոլա Անեյրա, որոնք վիրաւորուեցան, երկու օր ետք դուրս եկան իրենց մասնակցութիւնը իրենց վալենտիայի դէմ տեղի ունեցան Վալադոլիդի «Ձեմփիլընգ Լիկ»-ի ֆուտբոլի մրցաշարին աւարտականին:

1999 - 2000 եղանակի աւարտին Բ. դասակարգ փոխադրուող երեք կազմերը եղան Ռեալ Պէթիս, Աթլետիքո Մատրիտ եւ Սելիլա:

ՍՏՈՐԵՒ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԱՍԱՌՈՐՈՒՄ

- 1.- Տեփորթիլօ Զորուց 69 (66 - 44)
- 2.- Պարսելոնա 64 (70 - 76)
- 3.- Վալենցիա 64 (59 - 39)
- 4.- Ռեալ Սարակոսա 63 (60 - 40)
- 5.- Ռեալ Մատրիտ 62 (58 - 48)
- 6.- Ալաւէս 61 (41 - 37)
- 7.- Սելիլա 53 (45 - 43)
- 8.- Ռեալ Վալադոլիտ 53 (36 - 44)
- 9.- Ռալո Վալենցիա 52 (51 - 53)
- 10.- Մալորքա 51 (52 - 45)
- 11.- Աթլետիքո Պիլպաօ 50 (47 - 57)
- 12.- Մալկա 48 (55 - 50)
- 13.- Ռեալ Սոսիէտատ 47 (42 - 49)
- 14.- Եսթրադալ 47 (51 - 48)
- 15.- Ռաիօն Կալապուր 46 (52 - 50)
- 16.- Նումանցիա 45 (47 - 59)
- 17.- Ռեալ Օվիտո 45 (44 - 60)
- 18.- Ռեալ Պէթիս 42 (33 - 56)
- 19.- Աթլետիքո Մատրիտ 38 (48 - 64)
- 20.- Սելիլա 28 (42 - 67)

ՊԱՅԷՐՆ ՄԻԻՆԻՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԻ ԱՏՈՅԵԱՆ

Գերմանիոյ ֆուտբոլի ախտանոթեան (Պուլտըր-լիկա) 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն, Պարիսի Միլենիս 100 տարուան իր պատմութեան մէջ ամենէն «տարտարնակ» տիտղոսին (ախտանոթեան) տիրացաւ, երբ 3-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Վերտր Պերմընը (9րդ): Պարիսի Միլենիս յաջողեցաւ 18րդ անգամ ըլլալով շահիլ երկրին ախտանոթեանը, մինչ Պարիսի Լեռնայիրան յաջորդաբար երկրորդ տարին ըրալով հանդիսացաւ փոխ ախտանոթ:

34րդ հանգրուանի նախորեակին, Լեռնայիրան երեք կէտի առաւելութիւն ունէր եւ Ունթրահախինկի դաշտին վրայ (10րդ) պարագապէս հաւաստութիւն մը բաւարար պիտի ըլլար որ շահիլ տիտղոսը: Սակայն պատահեցաւ հակառակը եւ անկա 2-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Ունթրահախինկին: Միքայէլ Պարաք (20րդ)՝ սխալմամբ իր բերդին ներս) եւ Մարքուս Օպարթալթըրը (72րդ) նշանակեցին Ունթրահախինկի կողմը: Պարիսի Պիլքէլտի կողմէն զաշտին վրայ տեղի ունեցած մրցումին, որ ներկայ էին 63 հազար համակիրներ, յաղթական կազմին կողմէն նշանակեցին Քարսթըն Եանքը (2րդ եւ 12րդ) եւ Փաուլո Սերթիս (18րդ), իսկ Պերմընի կողմը՝ Մարքո Պոտը (40րդ):

1999-2000 եղանակի աւարտին ետք, Պարիսի մարզիչ Օթմար Հիլիքէտը ասաւ. «Թէ՛ մեր մարզիկները եւ թէ՛ Ունթրահախինկի տղաքը կրցան շատ լաւ մրցում մը կատարել: Իսկապէս, որ կը ցաւիմ Քրիսթոֆ Տոմի համար, որովհետեւ ան արժանի էր տիտղոսին»:

Իր կարգին, Լեռնայիրանի մարզիչ Քրիսթոֆ Տոմ յայտնեց, թէ կը ցաւի, որ իր մարզիկները չկրցան տիրանալ տիտղոսին, սակայն յաջողեցան լաւ եղանակ մը բոլորել: Ան իր կատարած յայտարարութեան ընթացքին չմոռցաւ շնորհակտը նաեւ Պարիսի Միլենիսին:

Այսպիսով, յաւաստեց եղանակին Պարիսի Միլենիս եւ Պարիսի Լեռնայիրանի պիտի մասնակցին «Ձեմփիլընգ Լիկ»ի մրցաշարին, իսկ Համպուրկ (3րդ) եւ 1800 Միլենիս (4րդ)՝ նոյն մրցաշարի գտումի մրցումներուն:

Քայքայութեամբ (5րդ), Հերթա Պերլին (6րդ) եւ Վերտր Պերմըն (7րդ) պիտի մասնակցին Եու. Է. Էֆ. Ա. Ի. րաժակի մրցաշարին, իսկ Վոլֆսպուրկ եւ Եթուլկարթի «Ինքըրթո» բաժակի մրցաշարին:

1999-2000 եղանակի Ա. դասակարգ արձագանք եւ իր վերջին մրցումին 2-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրած Ուլմ (Անթրախիթ Ֆրանքֆորթէն, 13րդ) դարձեալ՝ փոխադրուեցաւ Բ. դասակարգ:

Ստորեւ՝ 34րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները:

Անկրկնելի	ՄԵՏ
1.- Պարիսի Միլենիս	73 (73-28)
2.- Պարիսի Լեռնայիրան	73 (74-36)
3.- Համպուրկ	59 (63-39)
4.- 1800 Միլենիս	53 (55-48)
5.- Զայքլըպպուրկ	50 (54-59)
6.- Հերթա Պերլին	50 (39-46)
7.- Վոլֆսպուրկ	49 (51-58)
8.- Եթուլկարթ	48 (44-47)
9.- Վերտր Պերմըն	47 (65-52)
10.- Անթրախիս	44 (40-42)
11.- Պորուսիա Տորթմունտ	40 (41-38)
12.- Ֆրայպուրկ	40 (45-50)
13.- Ծայլթ	39 (42-44)
13.- Անթրախիթ Ֆրանքֆորթ	39 (42-44)
15.- Հանգա Ռոսթը	38 (44-60)
16.- Ուլմ	35 (36-62)
17.- Արմիցիա Պիլքէլտ	30 (40-61)
18.- Տուրկուրկ	

ՕՓԷՔ ՊԻՏԻ ԱԲԵԼՅՆԷ ՔԱՐԻԳԻ ԱՐՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԷ ՏԱԿԱՌԻՆ ՍԱԿԸ 28 ՏՈՒՆԵՆ ԱԲԵԼԻ ԸԼԼԱՅ

ՏՈՒՆՅԱՅ, 21 (ՌՈՅԹԸՐԸ) - ՕՓԷՔի անդամ Աբել-տական Արաբիա կ'անկախվի, որ յաւելլալ քա-նակութեամբ քարիւղ արտադրուի, եթէ միջազ-ային շուկայի վրայ քարիւղի տակադին սակը 28 տոլարէն աւելի ըլլայ, յայտնեց Օճցի արաբա-կան աղբիւր մը կիրակի օր:

Յիշեալ աղբիւրին համաձայն, ՕՓԷՔի նախա-գահ վեներուելլացի Ալի Ռոտրիկէս կազմակեր-պութեան անդամ երկիրներէն հաւանաբար պի-տի պահանջէ ՕՓԷՔի արտադրութիւնը օրական հինգ հարիւր հազար տակադով աւելցնել՝ հա-ւասարակշիւ իր համար սակերը, որոնք կրնան բարձրանալ:

Իրանեան աղբիւրներ յայտնեցին, որ թեկրան պիտի ընդառայէ արտադրութիւնը աւելցնելու ՕՓԷՔի որոշումին, եթէ քսան օրուան ընթաց-քին մէկ տակադին միջին սակը 28 տոլարէն աւե-լի ըլլայ: Քսան օրուան ժամանակամիջոցը ճշդը-ւած էր ՕՓԷՔի Մարտի խորհրդածոյովին:

ՓՈՒԹԻՆ ԱՍԲՈՂԱՑՈՒՑ ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ...

Շարունակում 3րդ էջին

մը պայթումը Ռուսիոյ հաւատարիմ ոստիկան մը սպան-նած է երկ կ ե չորս ուրիշներ վիրաւորած:

Ըստ աղբիւրին, ուսուական ուժերը, յեռնային շրջա-նին մէջ տեղի ունեցած բախումի մը ընթացքին, 8 ըմ-բոստներ սպաննած են: Ռուսեր չեն գոհուած, սակայն կան վիրաւորներ:

Չեչենիոյ 8 ամսուան տագնապին ընթացքին երկու կողմերը յաճախ չափազանցած են թշնամի կողմի կո-րուստներու թիր: Ընդհանուր առմամբ յարաբարութեան, թէ Չեչենիոյ մէջ մասը գրաւած են, ըմբոստները կը շարունակեն ուսու գոհներ խել՝ հայրուկային կուր-ններով: Ապրիլի սկիզբին մինչեւ անցեալ Ուրբաթ օր, անոնք շուրջ 250 ուսու գինուոր սպաննած են:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ՕՍԵԹՈՅ ՄԷՋ ԱՆՇԱՆՕԹՆԵՐ ...

Շարունակում 3րդ էջին

դի ունեցաւ մինչ հարաւային օսեթներ կը նշէին 1991 կն 92ին անկախութեան ի խնդիր իրենց պայքարին ամենն արիւնքով օրուան տարեդարձը:

Ներքին գործոց նախարարութեան բանրերը՝ Չագա խելյայ յայտնած է, թէ ոստիկանութիւնը գլխի յարձա-կողներու ինքնուձեռն, սակայն ան մանրամասնու-թիւններ չէ տուած: Բանրերը բաժն է, որ նախագահ էտուարտ Շեւարտնաձէն անձնապէս կը գրաւի հար-ցով:

Անջատողական Հարաւային Օսեթիոյ մէջ 1991 կն 92ի հակամարտութիւնները աւելի քան 1000 գոհ խել են:

ԵԱՀԿի հովանաւորութեամբ երկու կողմերուն մի-ջեւ խաղաղարար բանակցութիւններ նպաստած են փո-խադարձ վստահութեան հաստատման, սակայն քաղա-քական յուժում չէ գտնուած:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՊԱՐԱՔ ԱՌԿԱԽԵՅ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ...

Շարունակում Ա.էջին

տալը օրէ ի վեր ծայր տուած արիւնքի բախում-ները պատճառ դարձան, որ Պարաք շնչէ այցելու-թիւնը, ինչպէս նաեւ՝ ար-տակարգ նիւտի մը հրա-ւիրէ՝ ապահովութեան հարցերով վրադող սեղմ դահլիճը՝ քննարկելու եւ արժեւորելու համար կա-ցուրիւնը: Գիւանագիտա-կան աղբիւրներ յայտնե-ցին, որ ապահովութեան դահլիճը երեք ժամ տեւո-ղութեամբ նիւտ մը գումար-եց, սակայն որոշումներ չկայացուց: Նոյն աղբիւր-ներուն համաձայն, Պա-րաք իր նախարարներն ըսած է, թէ շատ պարտը պատգամ մը ուղղած է պա-ղեստինեան իշխանու-թեան՝ պահանջելով, որ անմիջապէս վերջ տայ բա-խումներուն եւ իր ապահո-վութեան ուժերուն հրա-հանգէ իսկական փամ-փուշներով կրակ չբա-նայ խորախցի գինուոր-ներուն դէմ: Պարաքի դա-հլիճը վերահաստատեց Երուսաղէմի մօտ գտնուող պաղեստինեան գիւղերը շրջաններն որոշումը, եթէ կապալի եւ Այսրիոյ նախ-նի խոռվութիւնները վերջ չգտնեն:

Պարաք երկ կու զու-շացումի խիստ կոչ մը ուղ-ղեց պաղեստինեան իշխա-նութեան՝ պահանջելով, որ պատասխանատուու-թեան իր բաժինը վերցնե-լով կարգն ու կանոնը վե-րադարձէ շրջաններուն, որոնք երկու տարիէ ի վեր այս տարողութեամբ խոռ-վութիւններու բեմ չէին հանդիսացած:

Պարաք յայտարարեց նաեւ, որ Իսրայէլի պիտի կաշկանդէ պաղեստինցի-ներուն շարժումը՝ անցար-գէներ հաստատելով պա-ղեստինեան շրջաններուն մէջ: Պարաք սպաննաց փակել շրջանները, որով-հետեւ երկու տարեկան իս-րայէլացի աղջնակ մը ծաւ-րօրէն վիրաւորուեցաւ Երիւրով մէջ, որ հրձիգ նուրբ նետուած էր հրէա-կան ինքնաշարժի մը վրայ, որուն մէջ կ'ստնուէր երե-խան:

Պաղեստինեան շրջան-ներուն մէջ խոռվութիւն-ները ծայր տուն տալը օր առաջ, երբ շրջանի բնա-կիչները բողոքի ցուցեր կազմակերպեցին պահա-նջելու համար Իսրայէլի մէջ բանտարկուած 1650 պա-ղեստինցիներուն ազատ արձակումը: Բողոքի ցու-ցերը վերածուեցան բա-խումներու պաղեստինցի-ներուն եւ իսրայէլեան ու-ժերու միջեւ: Պաղեստին-ցի ցուցարարները կը կըռ-լին քարերով, իսրայէլ-

եան ուժերը կը հակադար-ձեն զպահեժէ եւ իսկական փամփուշներով: Պաղես-տինեան Կարմիր Մահիկի հաղորդած տեղեկութիւն-ներուն համաձայն, տա-նօրէն բախումներու ըն-թացքին սպաննուած են հինգ պաղեստինցիներ եւ աւելի քան հազար հոգի վիրաւորուած է:

Պաղեստինեան շրջան-ներուն իրադարձութիւն-ները կը մտահոգեն իս-րայուրեան գործընթացը հողմանաւորող Միացեալ Նահանգները: Սպիտակ Տան ազգային ապահովու-թեան խորհուրդի բանբե-րը ըսաւ, որ Քիլնթի կա-ռավարութիւնը մտահոգ է եւ կը հասկնայ, թէ Պարաք ինչն է շնչեց այցելու-թիւնը: Բանբերը աւելցուց, որ Ուաշինգթոն պիտի շա-րունակէ քաշալերէ բոլոր կողմերը, որպէսզի վերա-հաստատեն խաղաղու-

թեան գործընթացին յա-նաջիւղացքին նպաստող մթնոլորտ մը: Ամերիկացի բարձրաստիճան այլ պաշ-տօնատար մը անաշարիեց եռակողմանի հանդիպում մը կազմակերպելու հա-նան իշխանութեան նա-խագահ Եսաէր Արաբաթի եւ Պարաքի հետ: Կը նա-խատեսուի, որ Սէնտի Պըր-կըրի առաջարկած հանդի-պումը տեղի ունենայ յա-նաջիկայ ամիս, Ուաշինգ-թոնի մէջ:

● ՍԱՄԱԿԱՆ ԽՈՐԻՐ-դածողովի կազմակերպու-թիւնը դատարարուեց Իս-րայէլը կապալի եւ Այսրիո-րանանի խոռվութիւննե-րուն համար: Իսրայէլեան կազմակերպութիւնը մի-ջապային միջամտութիւն պահանջեց երաշխարե-լու համար Միջին Արեւե-լի խաղաղութիւնը:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՆԱԽԱԳԱԸ ԲՈՉԱՐԵԱՆ ՆՇԱՆԱԿԵՑ...

Շարունակում Ա.էջին

թեան հարցերու եւ մարմնակրթութեան նախա-րար, Հայկ Յարութիւնեան՝ ներքին գործոց նա-խարար, Գալիթ Վարդանեան՝ պետական գոյ-քի կառավարման նախարար, Գագիկ Պողոս-եան՝ պետական եկամտուներու նախարար, Ռայմիկ Մարտիրոսեան՝ ընկերային ապահո-վութեան նախարար, Լէոնիտ Յակոբեան՝ տա-րածքային կառավարման եւ քաղաքաշինու-թեան գործունեութիւնը համակարգող նախա-րար, Էդուարդ Մաղաթեան՝ փոխադրութեան եւ կապի նախարար, Լեոնի Բախուդարեան՝ Ելե-մուտքի եւ տնտեսութեան նախարար:

Իրենց պաշտօններէն ազատ արձակուած են արտադրական ենթակառոյցներու գործունեու-թիւնը համակարգող նախարար Վահան Շիր-խանեան, պետական եկամտուներու նախարար Սմբատ Այվալեան, փոխադրութեան եւ կապի նախարար Ռայմիթ Նապրեան:

Հայաստանի նախագահին բանբերը՝ Վահէ Գաբրիէլեան Շարաթ օր տուած մամլոյ առուի-սի մը ընթացքին յայտնեց, որ Ս. Սարգսեան պի-տի պահէ նաեւ անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղարի պաշտօնը: Ան ազատ արձակուած է միայն նախագահի անձնակազմի ղեկավարի պաշտօնէն, նշեց բանբերը:

Վ. Գաբրիէլեան ըսաւ, որ նախագահ Քոչար-եան իր պատասխանատուութեան քաժինը վեր-ցուցած է վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեանի կառավարութեան համար: Ան նշեց, որ նախա-գահ Քոչարեան յայտարարած է իր պատրաս-տակամութիւնը օժանդակելու կառավարու-թեան: Վ. Գաբրիէլեան ըսաւ, որ կառավարու-թեան մէջ ներկայացուած քաղաքական ուժերը նաեւ պատասխանատուութիւն տանձնած են՝ վարչապետ Ա. Մարգարեանի հետ բանակցու-թիւններու ընթացքին:

Նոյն օրը նախագահ Քոչարեան պաշտպա-նութեան նախարար Ս. Սարգսեանը ներկայա-ցուց նախարարութեան պաշտօնատարներուն:

(ԱՐՄԸՓՐԸՍ, ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԲՈՒՅԹԱՅՈՒՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՂՋՈՒՆԷ ԼԻԲԱՆԱԿ...

Շարունակում Ա.էջին

քին ձեռամբ մեր խաղաղասեր ժողովուրդին դեմ գործուած Ցեղասպանութիւնը:

Այս քաղով գութ մեզի եւ ամբողջ աշխարհին տուիք ապացոյցը մարդկային իրաւունքներու յարգումին եւ անարդարութիւնն ու զայն գործողին յանցանքը ժա-մանակավրէպ չնկատելու ձեռնարկը սկզբունքին:

Ուրախ ենք, որ մեր եւ աշխարհի տարածքին անար-դարութեան զոհներու իրաւունքը կը վերահաստատուի ձեռ ու աշխարհի տարածքին ձեռ նման պատուախըն-դիրներուն շնորհիւ:

Ձեր սիրելի հարեցիլքին անկեղծօրէն կը մաղթենք իրադարձութիւն, ձեր հոգարտ ժողովուրդին բարիք ու բարգաւաճում, ձեր յարգարժան խորհրդարանին՝ ուղ-ղամտութիւն եւ որոշումներու ճշգրտութիւն եւ ձեր ազնիւ անձին ու խորհրդարանին անդամներուն՝ քա-շատողութիւն:

Աստուած օրհնէ ձեզ:

ԱՊՏԱԼԼԱ ԹԱԳԱՒՈՐ ՆԱԽԱԳԱԸ ...

Շարունակում Ա.էջին

բիւնները ընդգրկած են Միջին Արեւելի իրադարձ-ութեան բանակցութիւնները, մասնաւորաբար Սուրիա - Իսրայէլ բանակցութիւնները վերակսելու կարելիու-թիւնները: Երկու ղեկավարները քննարկած են նաեւ իսրայէլեան ուժերու Լիբանանէ հեռացումը: Սու-րիա անգամ մը եւս շեշտած է Իսրայէլի հետ իրադարձ-ութեան հիմնական պայմանը՝ բռնագրաւուած կողմէն ամբողջական հեռացումը:

Յորդանանեան աղբիւրներ յայտնեցին, որ Ամմա-նէն մեկնելէ առաջ, Ապտալա Բագաւոր հեռաձայնա-լին իսսակցութիւն մը ունեցած է Իսրայէլի վարչա-պետ Էհուտ Պարաքի հետ:

Նշենք, որ Ապտալա Բագաւորի Դամասկոս այս այցելութիւնը կը կատարուի անոր Ուաշինգթոն այցե-լութեան նախօրեակին, ուր ան նախագահ Քլինթոնի հետ պիտի քննարկէ Միջին Արեւելի իրադարձութեան գործընթացը:

ՊԱՀՐԷՅՆ ԱՌԿԱԽԵՅ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Շարունակում 3րդ էջին

այ կը պատկանին: 1988ին, երկու երկիրները պատերազ-մի մը սեմին հասան եւ Այուստական Արարիոյ միջամ-տութեամբ է միայն, որ կացութիւնը հանդարտեցաւ: Աւելի ուշ, 1991ին, Քաթար իսրայելուց Պահրէյնը, երբ միակողմանի որոշումով մը կղզիներուն հարցը ներկա-յացուց Լա Հէյի Միջազգային Ատեանին: Քաթարի ար-տաքին գործոց նախարարը կիրակի օր ըսաւ, որ իր երկիրը Պահրէյնի հետ որեւէ համաձայնագիր չխախ-տեց, երբ որոշեց հարցը Լա Հէյի ատեանին ներկայաց-րել, միեւնոյն ատեն շարունակելով իրանակցութիւննե-րը Մանամայի հետ:

Մոցի արարական մնացեալ երկիրները կոչ ուղղեցին Քաթարի եւ Պահրէյնի թափու յարուածութեան եւ իրանակցութեան սեղան վերադառնալու:

Յ.Ս.Ը.Մ.Ի ԲՈՒՅԹՅՈՒՆ ՄԱՍՆԱԳԻՂԸ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ...

Շարունակում Ա.էջին

Ձեր խորհրդարանի քաղաքակիրթ այս որո-շումը ցոյց կու տայ, թէ ինչքան բարձր մակար-դակի հասած է լիբանանցի ժողովուրդը՝ ըմբռ-նելով ու գնահատելով այլ ժողովուրդներու ապ-րած ողբերգութիւնները, եւ չենք մոռնար նոյ-նիքն Լիբանանի ժողովուրդին կրած տառա-պանքները, իր հողը բռնագրաւող իսրայէլեան բանակի կրկնուող բռնարարներուն հետեւան-քով:

Պրն. նախագահ, 10 Մայիս 2000ի ձեր խորհուրդին որոշումը աւելի վճռական դարձուց մեզ եւ ամրապնդեց մեր պօրակցութիւնը Լիբանանի սիրելի ժող-վուրդին հետ, յատկապէս անոր հիմնահարցին՝ Հարաւի պատագրութեան ու թիւ 425 որոշումի առանց նախապայմանի գործադրութեան աղըն-չութեամբ:

Կը հաւատենք, որ հայոց արդի պատմու-թիւնը մեծ գնահատանքով կանգ պիտի անն, Լիբանանի ժողովուրդին այս ապնի կեցուած-քին առջեւ, որ պօրակցութիւն կը յայտնէ հայ ժողովուրդին ուստին, ինչպէս նաեւ ամբողջ մարդկութեան աւելի լաւ ապագայի մը կերտու-մին:

Աստուած յաջողութիւն պարգեւէ Լիբանանի եւ ձեպի ու Լիբանանի ու անոր ժողովուրդը պահ-պանէ ամէն չարիքէ՝ սիրելի Լիբանանի մէջ հաս-տատելով իրադարձութիւն եւ կայունութիւն:

Շնորհակալութիւն :

ԽԱՉՔԱՌ ԹԻՒ 4566
Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՆՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ՇՈՐՀՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱԶԱՅԵԱՑ
1. Անկախ Իտալիոյ կեր-տիչներին:	1. Չարօշ, լեռնախոտ - Հայկական ըմբռնումը:
2. Շամբ - կրկնուած բաղաձայններ - Յարդա-խառն շաղախ:	2. Նսեմ, անփայլ - Գետ մը թուրքիոյ եւ վրաստա-նի մէջ:
3. Սուտանի իճերին - Կամագուրկ - Հասակ:	3. Այլուրեքն - Արդարեւ:
4. Ակուններու շարք:	4. Յանկասէր - Ապտալա - յա թուրքիոյ ծածկանունը:
5. Միջնեմատի ծայրով տրուած հարուած - Իգա-տու ստար անուն:	5. Նոյն գիրերը - Քա-րոնկէց:
6. Մաքրողական տերեւ-ներով բոյս - Իշափար:	6. Նախագահ Զուկաս-եան - Աստուած:
7. Մանելիք - Թո՛ղ բո-լայ:	7. Գլուխը կախ՝ ստար տղայ - Մաղիկի պսակ:
8. Տառի մը անունը - Հայաստանի գետերէն - կրկնուած բաղաձայններ:	8. Արարական մայրաքա-ղաք - Արական ստար անուն:
9. Կոնաձեւ պտուղ տրուող (ծառ):	9. Ստացական ածական - Ժամանակի միաւոր - Մո-վաչուն:
10. Չարաշուշուրթիւն - Սկառտական ճամբար:	10. Ածականակերտ մասնիկ - Միջոց (հակ.) - Շաղկապ (հակ.):
11. Տեղատարափ անձը - Գրական հեքիաթա-լին տիպար մը:	11. Միութարեան բազ-մափաստակ հայերէն - Սուրիական քաղաք:

ԹԻՒ 4565

ԽԱՉՔԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
3	4	5	6	7	8	9	10	11		
4	5	6	7	8	9	10	11			
5	6	7	8	9	10	11				
6	7	8	9	10	11					
7	8	9	10	11						
8	9	10	11							